

ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα για
την προαγωγή της δικαιοσύνης μεταξύ των
φύλων

Οδηγός για εκπαιδευτικούς

Ο παρών οδηγός αποτελεί μια προσαρμογή του διαδικτυακού κύκλου επιμόρφωσης «Ισότητα των Φύλων: Εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα για την προαγωγή της δικαιοσύνης μεταξύ των φύλων», ο οποίος υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «BET! - Πέρα από τον COVID-19- Η νέα εποχή της διδασκαλίας. Ψηφιακή μάθηση για κοινωνική συμπερίληψη» (BET! - Beyond COVID-19- The new era of Teaching. Digital learning for social inclusion), μέσω της πλατφόρμας Moodle (<http://www.oxfamedu.it/moodle/login/index.php>).

Το «BET! - Πέρα από τον COVID-19- Η νέα εποχή της διδασκαλίας. Ψηφιακή μάθηση για κοινωνική συμπερίληψη» συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υλοποιήθηκε σε 4 χώρες, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Ρουμανία και την Πορτογαλία από την ActionAid Hellas, την Oxfam Italia και την Lama Development and Cooperation Agency, την Agenda21 και την AIDGLOBAL, από τον Απρίλιο του 2021 έως και τον Μάρτιο του 2023.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της συγκεκριμένης έκδοσης δε συνιστά αποδοχή του περιεχομένου αυτής, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών του. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκδοση.

Μάρτιος 2023

Περιεχόμενα

Καλώς ορίσατε	5
Ενότητα 1.....	8
Εισαγωγή στην έννοια του φύλου και στις έμφυλες διακρίσεις	8
Ας ξεκινήσουμε!	9
Ας διευκρινίσουμε μερικές έννοιες: Κοινωνικό/ βιολογικό φύλο	10
Διευκρινίζοντας τις έννοιες	10
Ενότητα 2.....	12
Γιατί τα έμφυλα στερεότυπα είναι επιβλαβή και από που προέρχονται;	12
Τι είναι τα στερεότυπα;	13
Από που προέρχονται τα στερεότυπα;	13
Γιατί τα στερεότυπα μπορούν να γίνουν επιβλαβή;	14
Χαρτογράφηση των επιπτώσεων	15
Ενότητα 3.....	17
Το ολισθηρό έδαφος ανάμεσα στα στερεότυπα, στις διακρίσεις και στη βία λόγω φύλου	17
Η πυραμίδα της βίας	18
Έμφυλη βία	18
Διαθεματικότητα της έμφυλης βίας	19
Η πυραμίδα της ρητορικής μίσους	19
Ενότητα 4.....	22
Νομοθεσία για την πρόληψη των έμφυλων διακρίσεων	22
Τι είναι η ισότητα των φύλων	23
Ποια νομικά πλαίσια προάγουν την ισότητα των φύλων	25
Ενότητα 5.....	28
Διερεύνηση της ισότητας των φύλων μέσα από διαφορετικές δραστηριότητες και με τη χρήση διαφορετικών μεθοδολογιών μέσα στην τάξη.....	28
Εισαγωγή στην ισότητα των φύλων	30
Αποσαφήνιση όρων	31
Έμφυλα στερεότυπα και διακρίσεις	33
Στερεότυπα και προκαταλήψεις	35
Ισότητα των φύλων	40
Πρόσθετο υλικό	42

Κλείσιμο	44
Μοίρασμα εμπειριών και αξιολόγηση	44
Μοίρασμα εμπειριών	45
Τελική αξιολόγηση	45

Καλώς ορίσατε

Αγαπητοί εκπαιδευτικοί, καλώς ορίσατε!

Καλωσορίσατε στον διαδικτυακό κύκλο επιμόρφωσης εκπαιδευτικών με θέμα την ισότητα των φύλων!

Στόχος αυτού του κύκλου επιμόρφωσης είναι να παρέχει διαθεματικά εργαλεία και μεθόδους προκειμένου να βοηθήσει τόσο τους εκπαιδευτικούς όσο και τους μαθητές στην ανάλυση, την κατανόηση και την πρόληψη των έμφυλων διακρίσεων, αλλά και στην προαγωγή της ισότητας των φύλων στο σχολείο και στην κοινωνία.

Ο κύκλος επιμόρφωσης αποτελείται από 5 ενότητες και μία τελική αξιολόγηση με συνολική διάρκεια περίπου 8 ωρών μελέτης. Κάθε ενότητα εξερευνά μια διαφορετική πτυχή των έμφυλων διακρίσεων και της (αν)ισότητας των φύλων με τη βοήθεια πολλών διαφορετικών και διαδραστικών υλικών όπως βίντεο, κουίζ, πρακτικές δραστηριότητες και αρχεία προς μεταφόρτωση. Καλό είναι να έχετε πρόχειρο κάποιο τετράδιο, σημειωματάριο ή να δημιουργήσετε ένα κενό αρχείο στον υπολογιστή σας, όπου θα καταγράφετε σκέψεις και απαντήσεις σε ερωτήσεις που θα σας υποβάλλονται κατά τη διαδικασία.

Αυτός ο κύκλος επιμόρφωσης είναι χρήσιμος για εκπαιδευτικούς που επιθυμούν να ασχοληθούν στην τάξη τους με θέματα ισότητας των φύλων και να προσαρμόσουν τα υλικά και τις μεθόδους που προτείνουμε με σκοπό την πραγματοποίηση τουλάχιστον 8 ωρών δραστηριοτήτων μέσα στην τάξη. Τα υλικά του κύκλου επιμόρφωσης προορίζονται για χρήση και προσαρμογή στο πλαίσιο κάθε τμήματος με σκοπό τη συνδημιουργία, κατά το δυνατόν, δραστηριοτήτων που θα βασίζονται στην ενεργή συμβολή των μαθητών.

Κοινό στόχος

Εκπαιδευτικοί που εργάζονται με μαθητές και μαθήτριες από 11-18 ετών. Παρακαλούμε σημειώστε ότι είναι απαραίτητο να προσαρμόσετε το περιεχόμενο του μαθήματος και το υλικό που θα σας δοθεί προκειμένου να είναι κατάλληλο για την ηλικία και τις ανάγκες των δικών σας μαθητών/μαθητριών.

Στόχοι του κύκλου επιμόρφωσης

- Εμβάθυνση γνώσεων και κατανόησης για τις έμφυλες διακρίσεις, τις αιτίες και τους τρόπους προαγωγής της ισότητας των φύλων
- Ανάλυση και διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στα έμφυλα στερεότυπα, στις έμφυλες διακρίσεις και στις ανισότητες μεταξύ των φύλων
- Ευρύτερη κατανόηση εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς νομοθεσίας και των πλαισίων για την προαγωγή της ισότητας των φύλων
- Εξερεύνηση και εξοικείωση με δραστηριότητες που προάγουν την ισότητα των φύλων στο σχολείο και στην κοινωνία.

Δομή/ θέματα του κύκλου επιμόρφωσης

- Ενότητα 1: Εισαγωγή στην έννοια του φύλου και στις έμφυλες διακρίσεις
- Ενότητα 2: Γιατί τα έμφυλα στερεότυπα είναι επιβλαβή και από πού προκύπτουν;
- Ενότητα 3: Το ολισθηρό έδαφος ανάμεσα στα στερεότυπα, στις διακρίσεις και τη βία λόγω φύλου
- Ενότητα 4: Νομοθεσία για την πρόληψη των έμφυλων διακρίσεων
- Ενότητα 5: Εξερεύνηση της ισότητας των φύλων μέσα από ποικίλες δραστηριότητες και με τη χρήση διαφορετικών μεθοδολογιών στην τάξη
- Κλείσιμο: Μοίρασμα εμπειριών και τελική αξιολόγηση

Εσείς και το «BET!»

Ο κύκλος επιμόρφωσης είναι μέρος του προγράμματος «BET! Πέρα από τον COVID-19- Η νέα εποχή της διδασκαλίας. Ψηφιακή μάθηση για κοινωνική συμπερίληψη», το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βούλησή μας είναι να συνεργαστούμε μαζί σας στενά και να σας βοηθήσουμε να αναπτύξετε καινοτόμες επαγγελματικές πρακτικές, δεξιότητες και γνώσεις, προκειμένου αφενός να ανταποκρίνεστε με επάρκεια στις προκλήσεις που επιφυλάσσει μια μελλοντική παγκόσμια και ψηφιακή κοινωνία και αφετέρου να συμβάλλετε στην ενδυνάμωση των μαθητών σας. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε τον σύνδεσμο: <https://www.actionaid.gr/i-drasi-mas/stin-ekpaideysi/bet-pera-apo-ton-covid-19-i-nea-epohi-tis-didaskalias>

Ενότητα 1

Εισαγωγή στην έννοια του φύλου και
στις έμφυλες διακρίσεις

Στην πρώτη ενότητα, θα διευκρινίσουμε ορισμένες σημαντικές έννοιες σχετικά με την ισότητα των φύλων ξεκινώντας από την ίδια την έννοια του φύλου. Επίσης, θα κάνουμε μια εισαγωγή στα έμφυλα στερεότυπα και θα ρίξουμε μια πρώτη ματιά στις επιπτώσεις τους. Έτοιμοι;

Δείτε το ακόλουθο βίντεο: <https://youtu.be/TWvJ3Dd2Y9M> Ποιες πρώτες σκέψεις σας έρχονται στο μυαλό;

Ας ξεκινήσουμε!

Κοιτάξτε γύρω σας, όπου κι αν βρίσκεστε. Τι αντικείμενα βλέπετε που θα μπορούσαν να αντιπροσωπεύουν ένα έμφυλο στερεότυπο;

Βρείτε ένα αντικείμενο που σας αρέσει πολύ και τραβήξτε το φωτογραφία. Ώρα να γνωριστούμε. Κάντε κλικ στον ακόλουθο σύνδεσμο ο οποίος θα σας μεταφέρει σε μια σελίδα Padlet που έχει δημιουργηθεί για τον συγκεκριμένο κύκλο επιμόρφωσης:

<https://shorturl.at/fqENT>

Σε περίπτωση που δεν έχετε χρησιμοποιήσει ξανά Padlet, πρόκειται για ένα διαδικτυακό εργαλείο που μας επιτρέπει να δημιουργούμε, μεταξύ άλλων, μια συλλογή μικρών κειμένων και/ή φωτογραφιών. Είναι σαν να έχετε μπροστά σας έναν πίνακα ανακοινώσεων με διαφορετικά σημειώματα και φωτογραφίες καρφωμένα πάνω του. Κάντε κλικ στο ροζ εικονίδιο «+» για να προσθέσετε τη φωτογραφία και το κείμενό σας. Προσθέστε το όνομά σας, κάτι σχετικό με εσάς, τη φωτογραφία του αντικειμένου που έχετε επιλέξει και μια σύντομη περιγραφή για όσα αυτό αντιπροσωπεύει.

Μόλις ολοκληρώσετε τη διαδικασία, πάρτε στα χέρια σας το τετράδιο εργασιών/σημειωματάριο ή ανοίξτε τη σελίδα στον υπολογιστή σας για να καταγράψετε κάποιες σκέψεις και απαντήσεις στις ερωτήσεις που θα θέτουμε στο πλαίσιο του κύκλου επιμόρφωσης. Τώρα, κάντε μερικές ακόμη σκέψεις, λίγο πιο βαθιές, για το αντικείμενό σας:

- Δυσκολευτήκατε να το βρείτε;
- Είναι εύκολο να εντοπίσετε έμφυλα στερεότυπα;
- Τα έμφυλα στερεότυπα αφορούν μόνο διαφορές ανάμεσα σε άντρες και γυναίκες;

Προσπαθήστε να απαντήσετε στις ερωτήσεις και έπειτα καταγράψτε όλα τα διαφορετικά έμφυλα στερεότυπα που σας έρχονται στον νου.

Πηγή: <https://www.actionaid.gr/ta-ne-a-mas/isotita-dynami-exoysia-skepseis-me-aformi-ena-arnitiko-rekor-tis-elladas>

Ας διευκρινίσουμε μερικές έννοιες: Κοινωνικό/ βιολογικό φύλο

Κοινωνικό φύλο, βιολογικό φύλο – είναι το ίδιο;

Το πρώτο βήμα για να μελετήσουμε το θέμα της ισότητας των φύλων, είναι να κατανοήσουμε τη διαφορά ανάμεσα στο βιολογικό φύλο, στο κοινωνικό φύλο (ταυτότητα, ρόλος, έκφραση) και στον σεξουαλικό προσανατολισμό. Πολύ συχνά οι έννοιες αυτές χρησιμοποιούνται ως συνώνυμα, με εσφαλμένο ή ακατάλληλο τρόπο.

Διευκρινίζοντας τις έννοιες

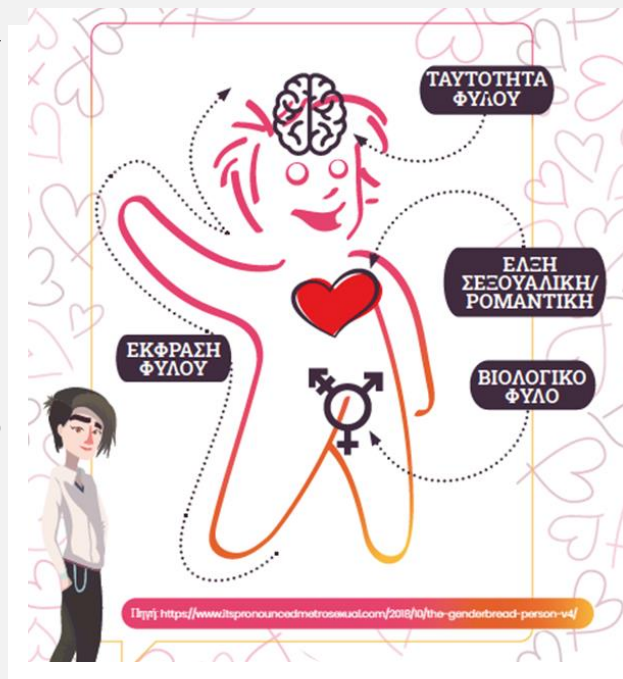
Ας προσπαθήσουμε να απαντήσουμε σε ένα κουίζ πολλαπλών επιλογών και να διευκρινίσουμε κάποιες έννοιες. Το κουίζ είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://learningapps.org/watch?v=p4avjvdza22>

Περισσότερες πληροφορίες και διευκρινίσεις για τις απαντήσεις του κουίζ:

Για την καλύτερη κατανόηση των εννοιών που περιέχονται στο κουίζ δείτε και την διπλανή εικόνα με τους όρους στα Ελληνικά από τον Οδηγό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών του προγράμματος Youth for Love (<https://www.youthforlove.eu/el/>). Βασίζεται σε ένα γνωστό εργαλείο, το : «The Genderbread person».

Επίσης, σχετικά με την έμφυλη βία: Στις 16 Σεπτεμβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαρακτήρισε την έμφυλη βία νέο τομέα εγκληματικότητας: βλ. άρθρο 83, παράγραφος 1 ΣΛΕΕ (2021/2035(INL)).

Το κουίζ σας βοήθησε ενδεχομένως να καταλάβετε ότι στην πραγματικότητα δεν είναι καθόλου εύκολο να μιλάει κανείς για τις διαφορετικές πτυχές του φύλου. Στην επόμενη ενότητα θα αφιερώσουμε περισσότερο χρόνο για να εξετάσουμε σε βάθος τα έμφυλα στερεότυπα. Στο σημείο αυτό, ας προσπαθήσουμε να σκεφτούμε τα στερεότυπα που υπάρχουν γύρω μας.

Τι έμφυλα στερεότυπα υπάρχουν στο σχολείο σας; Σκεφτείτε παραδείγματα που είτε προέρχονται από το εκπαιδευτικό προσωπικό και τους μαθητές είτε απευθύνονται σε αυτούς. Σε τι αναφέρονται αυτά τα στερεότυπα; Στις επιλογές των ατόμων; Στην εικόνα του σώματος; Στις ικανότητες; Στα ρούχα; Καταγράψτε στο τετράδιο/σημειωματάριο όλα τα παραδείγματα που σας έρχονται στον νου.

Για να ολοκληρώσουμε την Ενότητα 1, προσπαθήστε να θυμηθείτε εάν έχετε γίνει ποτέ μάρτυρας κάποιου περιστατικού διάκρισης λόγω φύλου μέσα στην τάξη; Τι συνέβη; Ποιος ήταν ο αποδέκτης της διάκρισης; Πώς αντέδρασε αυτό το άτομο; Πώς αντέδρασαν οι τυχόν παρατηρητές; Πώς νιώσατε όταν γίνατε μάρτυρας αυτού του περιστατικού; Θα μπορούσατε να είχατε παρέμβει (ή να είχατε κάνει κάτι άλλο); Παρακαλούμε καταγράψτε την εμπειρία σας ώστε να μπορέσετε να την σκεφτείτε ξανά και να την έχετε υπόψη σας στην επόμενη Ενότητα.

Ενότητα 2

Γιατί τα έμφυλα στερεότυπα είναι
επιβλαβή και από που προέρχονται;

Στην Ενότητα 2 θα κατανοήσουμε σε βάθος τα έμφυλα στερεότυπα και τους λόγους για τους οποίους μπορεί να είναι ιδιαίτερα επιβλαβή. Από πού προέρχονται τα στερεότυπα;

Τι είναι τα στερεότυπα;

Τα στερεότυπα είναι υπεραπλουστευμένες γενικεύσεις για ομάδες ανθρώπων ή για συνυπάρχουσες πολιτισμικές ομάδες. Τα στερεότυπα μπορεί να αφορούν τη φυλή, την εθνικότητα, την ηλικία, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό – σχεδόν όλα τα χαρακτηριστικά. Μπορεί να είναι θετικά (συνήθως υπέρ της δικής μας ομάδας, για παράδειγμα οι γυναίκες παραπονιούνται λιγότερο για τον σωματικό πόνο), ωστόσο συνήθως είναι αρνητικά (συνήθως στρέφονται κατά άλλων ομάδων, όπως όταν μέλη μιας κυρίαρχης φυλετικής ομάδας υποστηρίζουν ότι τα μέλη μιας μη κυρίαρχης φυλετικής ομάδας είναι ανόητοι ή τεμπέληδες). Η δημιουργία στερεότυπων σε βάρος μιας ομάδας ανθρώπων/μιας συνυπάρχουσας πολιτισμικής ομάδας ή ενός ατόμου που ανήκει σε μια τέτοια ομάδα δεν λαμβάνει υπόψη τις ατομικές διαφορές.

Από πού προέρχονται τα στερεότυπα;

Τα στερεότυπα μας βοηθούν να αποκωδικοποιούμε και να κατηγοριοποιούμε τους ανθρώπους γύρω μας. Από τη στιγμή που συνειδητοποιούμε ότι ερχόμαστε σε επαφή με άλλους, αρχίζουμε να αναζητούμε ομοιότητες για να συνδεθούμε μαζί τους. Γενικά, πρόκειται για μια απολύτως φυσική τάση, καθώς επιδιώκουμε να βρισκόμαστε κοντά σε ανθρώπους με τους οποίους έχουμε κοινή εμφάνιση, γλώσσα ή κοινές συνήθειες. Είναι ευκολότερο να δημιουργήσουμε μια καινούργια σχέση με κάποιον που διαθέτει οικεία ή παρεμφερή γνωρίσματα. Όταν δεν ερχόμαστε κοντά με κάποιους ανθρώπους επειδή η συμπεριφορά, η γλώσσα μας κ.λπ. είναι διαφορετική, κατασκευάζουμε ένα διαφορετικό κουτί όπου βάζουμε τους ανθρώπους αυτούς, ανθρώπους που δεν είναι σαν κι εμάς. Αυτοί οι άνθρωποι γίνονται οι άλλοι. Το μυαλό μας φτιάχνει ένα στερεότυπο ενώνοντας κομμάτια ασύνδετων πληροφοριών προκειμένου να διαμορφώσει ένα ουσιαστικό όλον – κάτι που βγάζει νόημα προκειμένου να μπορούμε να λαμβάνουμε γρήγορα αποφάσεις και να αντιδρούμε άμεσα. Γενικά, τείνουμε να θεωρούμε ότι τα στερεότυπα είναι κακό πράγμα, ότι μόνο οι ρατσιστές και οι φανατικοί φτιάχνουν κλισέ για τους άλλους. Ωστόσο, όλοι βάζουμε τους άλλους σε κουτιά, παρά το γεγονός ότι όσα γνωρίζουμε για αυτούς είναι μόνο ένας κόκκος αλήθειας ή η μισή αλήθεια.

Καινούργια στερεότυπα σπανίως δημιουργούνται. Συνήθως ανακυκλώνονται από μειονοτικές ομάδες που έχουν ενσωματωθεί στην κοινωνία και επαναχρησιμοποιούνται για να περιγράψουν νέες μειονοτικές ομάδες. Για παράδειγμα, πολλά στερεότυπα που τώρα χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν τους μαύρους στην Αμερική χρησιμοποιήθηκαν παλαιότερα στην αμερικανική ιστορία για να περιγράψουν τους Ιρλανδούς και του Ανατολικοευρωπαίους μετανάστες.

Ποια συνηθισμένα έμφυλα στερεότυπα γνωρίζουμε/χρησιμοποιούμε; Κάντε κλικ σε αυτό το διαδικτυακό εργαλείο και προσθέστε τις απαντήσεις σας:

<https://shorturl.at/tDH69>

Γιατί τα στερεότυπα μπορούν να γίνουν επιβλαβή;

- Όταν χρησιμοποιούμε στερεότυπα, αρνούμαστε στους ανθρώπους την ατομική τους ταυτότητα. Όταν εμμένουμε στην άποψη ότι ένα άτομο είναι απλώς μια τυχαία μονάδα ανάμεσα σε πολλά παρεμφερή αντίγραφα μιας μαζικής συλλογής, αρνούμαστε στο άτομο αυτό την αίσθηση του εαυτού και της προσωπικότητας, αυτό που είναι ιδιαίτερο και μοναδικό.
- Όταν κολλάμε σε ένα άτομο ταμπέλες με αρνητικά στερεότυπα μπορεί να κατηγοριοποιούμε μια ολόκληρη κοινότητα. Με το πέρασμα του χρόνου και την επανάληψη, τα στερεότυπα γίνονται κομμάτι αυτής της κοινότητας. Επομένως, όταν εμπλεκόμαστε σε μια διαδικασία υπεραπλούστευσης μιας κατηγορίας, αφαιρώντας όλες τις γκρίζες και αλληλεπικαλυπτόμενες περιοχές με σκοπό να κάνουμε τα πράγματα πιο κατανοητά, αφενός απορρίπτουμε τις αποχρώσεις και λειαιίνουμε τις δυσκολίες, αλλά αφετέρου διαστρεβλώνουμε τη συνολική εικόνα. Η εξαίρεση μπορεί εύκολα να γίνει κανόνας.
- Ένας άλλος κίνδυνος της δημιουργίας στερεότυπων είναι ότι τείνουμε να συγκεντρώνουμε παραπλανητικές πληροφορίες. Δηλαδή, βιώνουμε μια μη τυπική εξωτερική έκφραση ή αξία από ένα άτομο και υποθέτουμε ότι ολόκληρη η ομάδα έχει τις ίδιες εξωτερικές εκφράσεις ή αξίες και ότι αυτές οι εξωτερικές εκφράσεις ή αξίες είναι τυπικές της εν λόγω ομάδας. Για παράδειγμα, κάποιοι μαύροι διαπράττουν εγκλήματα, άρα οι μαύροι είναι εγκληματίες και το εγκληματικό στοιχείο είναι τυπικό γνώρισμα της μαύρης κουλτούρας. Ή κάποιοι μουσουλμάνοι είναι τρομοκράτες, άρα οι μουσουλμάνοι είναι τρομοκράτες και το να είσαι τρομοκράτης είναι ένα τυπικό χαρακτηριστικό του Ισλάμ.
- Τα στερεότυπα συνήθως εδράζονται στις δικές μας πεποιθήσεις και στάσεις, οι οποίες επηρεάζονται σημαντικά από την κοινωνία, τον πολιτισμό, τις παραδόσεις, την οικογένεια, τη μόρφωση κ.λπ. Τα στερεότυπα μας παγιδεύουν σε ένα πλαίσιο που αφήνει απέξω οποιαδήποτε πληροφορία δεν συνάδει με τις παραδοχές μας. Τείνουμε να παραβλέπουμε ή να αγνοούμε γεγονότα που θέτουν υπό αμφισβήτηση τις πεποιθήσεις μας, ιδίως όταν δεν διαθέτουμε πηγές και επιχειρήματα για να αντικρούσουμε τις πληροφορίες. Τα στερεότυπα είναι πολύ σταθερά και δύσκολα μεταβάλλονται. Ακόμη κι αν έρθουμε αντιμέτωποι με περιπτώσεις που αναιρούν τα στερεότυπα, συνήθως θεωρούμε ότι αυτή η περίπτωση είναι ξεχωριστή. Για παράδειγμα, εάν έχετε στο νου σας το στερεότυπο ότι οι γκέι άντρες δεν είναι αθλητικοί τύποι, και συναντάτε έναν αθλητικό και δυναμικό γκέι άντρα, το πιθανότερο είναι ότι θα καταλήξετε στο συμπέρασμα πως ο συγκεκριμένος άνθρωπος δεν είναι τυπικός γκέι άντρας και ότι οι γκέι άντρες γενικά δεν είναι αθλητικοί τύποι. Επιπλέον, αυτό το επιλεκτικό φίλτρο ενισχύει μόνο πληροφορίες που συνάδουν με την παραδοχή σας. Με λίγα λόγια, βλέπετε μόνο αυτό που θέλετε να δείτε.

- Τα στερεότυπα μπορούν να οδηγήσουν σε προκαταλήψεις και διακρίσεις. Ενώ τα στερεότυπα μπορεί να είναι σχετικά ουδέτερα, εκτός από θετικά ή αρνητικά, για παράδειγμα, οι Ιταλοί είναι καθολικοί, η προκατάληψη συχνά συνοδεύεται από κρίσεις για αυτό που είναι καλό και κακό, ηθικό και ανήθικο (π.χ. «Η θρησκεία μου είναι η μόνη αληθινή, και ο Θεός μου ο μόνος αληθινός θεός»). Η προκατάληψη είναι συχνά απόρροια επαναλαμβανόμενων παρανοήσεων που φτάνουν σε εμάς μέσα από τις κοινωνίες, τους πολιτισμούς, τις υποκουλτούρες, τις οικογένειες, τις παραδόσεις, τις θρησκευτικές ομάδες κ.λπ. Μεγάλο μέρος της προκατάληψης είναι «θεσμικό», καθώς βρίσκεται ενσωματωμένο στα κοινωνικά συστήματα των κοινωνιών μας μέσα από νόμους, κανονισμούς, διαδικασίες λειτουργίας, στόχους κυβερνήσεων και στόχους εταιρειών και άλλων μεγάλων οργανισμών. Όλοι μαζί συμβάλλουν «στη διατήρηση της ισχύος των κυρίαρχων ομάδων έναντι των υποδεέστερων ομάδων».

Μπορείτε να σκεφτείτε και άλλους λόγους; Εάν ναι, καταγράψτε τους στο σημειωματάριό σας.

Χαρτογράφηση των επιπτώσεων

Στην Ενότητα 3, θα διερευνήσουμε το ολισθηρό έδαφος ανάμεσα στα στερεότυπα, τις διακρίσεις και τη βία λόγω φύλου. Ας δούμε πρώτα μερικά πραγματικά **παραδείγματα έμφυλων στερεότυπων και/ή διακρίσεων**. Ας φανταστούμε για λίγο τα ακόλουθα σενάρια.

ΣΕΝΑΡΙΟ 1

Σε κάποιο Γυμνάσιο, κοροϊδεύουν έναν μαθητή επειδή έγραψε στο τετράδιό του ότι ο Γιάννης είναι ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ φίλος μου.

ΣΕΝΑΡΙΟ 2

Σε κάποιο Λύκειο, κοροϊδεύουν ένα αγόρι επειδή παρακολουθεί μαθήματα χορού.

ΣΕΝΑΡΙΟ 3

Σε κάποιο Λύκειο, μια καθηγήτρια δέχεται δημοσίως σφυρίγματα και κομπλιμέντα για την εμφάνιση και τα ρούχα της από τους μεγαλύτερους σε ηλικία μαθητές της.

ΣΕΝΑΡΙΟ 4

Σε κάποιο Γυμνάσιο, στο γραφείο των καθηγητών, ένας καθηγητής ασκεί κριτική σε μια μαθήτριά του ότι είναι «υπερβολικά φεμινίστρια» αφού διαβάζει μια εργασία της.

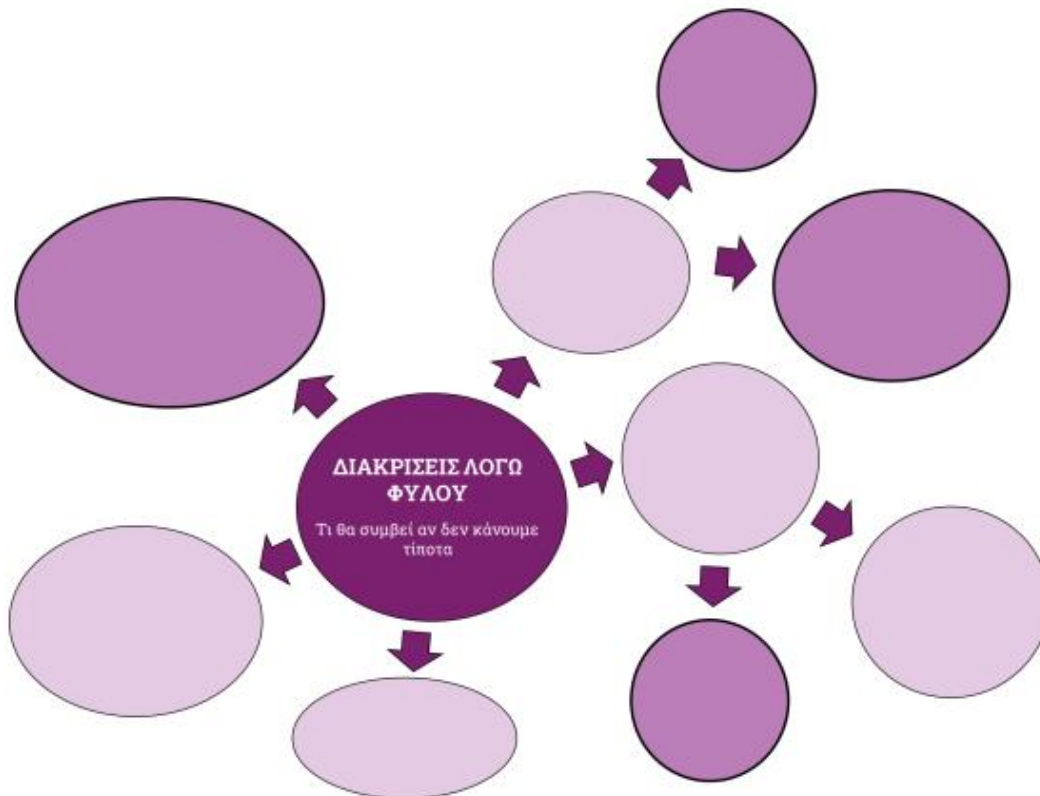
ΣΕΝΑΡΙΟ 5

Σε κάποιο γυμνάσιο δύο καθηγήτριες αναφέρονται σε μία τρίτη καθηγήτρια αποκαλώντας τη λεσβία επειδή δεν μιλά ποτέ για την προσωπική της ζωή μέσα στο γραφείο των καθηγητών.

Αυτά τα σενάρια σας ακούγονται οικεία; Μπορείτε να σκεφτείτε κάποιο ακόμη;

Είναι πολύ πιθανό ότι έχετε ακούσει και/ή υπάρξει μάρτυρας σε κάποιο περιστατικό έμφυλης διάκρισης στο σχολείο σας. Ίσως έχουν συμβεί κάποια σοβαρά περιστατικά ή απλώς καθημερινά σχόλια και συμπεριφορές. Τι συμβαίνει όταν κανείς δεν αντιδρά σε τέτοια περιστατικά; Προσπαθήστε να διερευνήσετε τις επιπτώσεις χρησιμοποιώντας τον ακόλουθο νοητικό χάρτη με τον τίτλο «Χαρτογράφηση των επιπτώσεων».

Ο νοητικός αυτός χάρτης είναι διαθέσιμος και σε εκτυπώσιμη μορφή PDF στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://shorturl.at/bqxBT>

Δεν ξέρουμε πάντοτε τι κάνουμε όταν βλέπουμε/ακούμε στερεότυπα και/ή διακρίσεις που σχετίζονται με το φύλο. Πάντως είναι σημαντικό να σκεφτόμαστε τις επιλογές μας. Αναλογιστείτε για λίγο τι θα μπορούσατε να κάνετε εάν γινόσασταν αυτήκοος/αυτόπτης μάρτυρας ενός περιστατικού έμφυλης διάκρισης στο σχολείο; Προσπαθήστε να σκεφτείτε όσο το δυνατόν περισσότερες ιδέες κι έπειτα προσθέστε τις στο τετράδιο/σημειωματάριο ή στον υπολογιστή σας. Προσπαθήστε να καταγράψετε συγκεκριμένες ιδέες!

Ό,τι και να γίνει, όταν έρχεστε αντιμέτωποι με μια πράξη έμφυλης διάκρισης, ΚΑΝΤΕ κάτι και ΜΗΝ ΕΠΙΤΡΕΨΕΤΕ την αποσιώπηση αυτής της πράξης. Στην επόμενη ενότητα θα δούμε γιατί αυτό είναι τόσο σημαντικό.

Προσπαθήστε να σκεφτείτε μια πράξη έμφυλης διάκρισης και προσθέστε τη στο κεντρικό κύκλο του παραπάνω νοητικού χάρτη. Σκεφτείτε τις πιθανές επιπτώσεις σε περίπτωση που το περιστατικό συμβαίνει χωρίς να αντιδράσει κανείς. Καταγράψτε κάθε επίπτωση σε άλλο κύκλο. Έπειτα αναλογιστείτε τις επιπτώσεις αυτής της επίπτωσης.

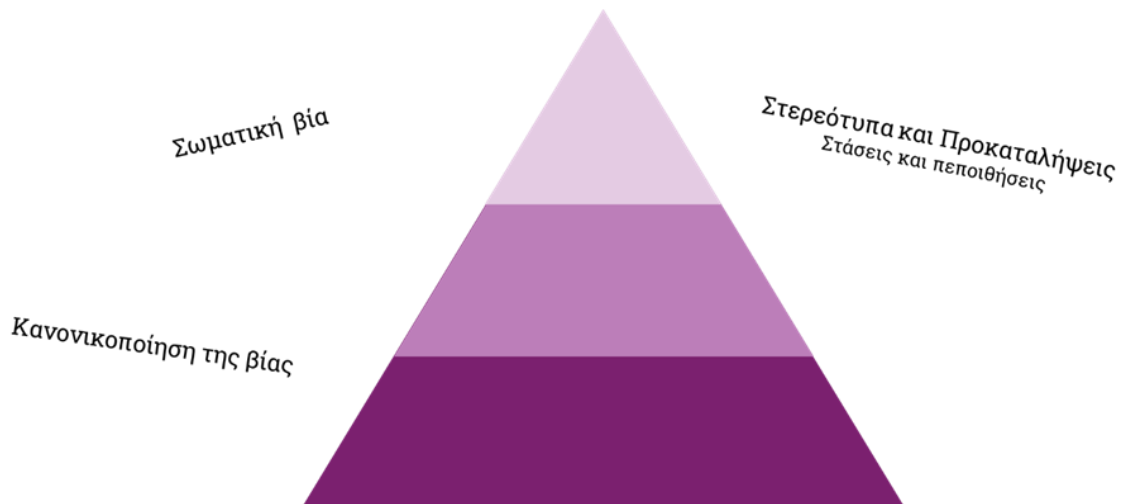
Ενότητα 3

Το ολισθηρό έδαφος ανάμεσα στα στερεότυπα, στις διακρίσεις και στη βία λόγω φύλου

Στην Ενότητα 2 μιλήσαμε για τα στερεότυπα, τις προκαταλήψεις και τις διακρίσεις. Στην Ενότητα 3 θα αναλύσουμε τους πραγματικούς κινδύνους των έμφυλων στερεότυπων και θα ανακαλύψουμε μια πυραμίδα έμφυλης βίας.

Η πυραμίδα της βίας

Γιατί τα έμφυλα στερεότυπα μπορεί να γίνουν επιβλαβή; Ρίξτε μια ματιά στην κενή πυραμίδα και στις έννοιες που είναι γραμμένες ολόγυρα.

Πού θα τοποθετούσατε τις διαφορετικές έννοιες; Προσπαθήστε να φανταστείτε την πυραμίδα με τις έννοιες γραμμένες στα διάφορα επίπεδα. Τι βρίσκεται στη βάση της πυραμίδας και θέτει τα θεμέλια για την κορυφή, εκεί όπου έχουμε τοποθετήσει την έμφυλη βία; Σχεδιάστε την πυραμίδα σε ένα φύλλο (ανακυκλωμένο/πρόχειρο) χαρτί και σημειώστε τις έννοιες είτε μέσα είτε έξω από την πυραμίδα, σε ένα ή περισσότερα επίπεδα.

Κάντε κλικ στον ακόλουθο σύνδεσμο και λύστε το **παζλ** για να δείτε την πυραμίδα ολοκληρωμένη: <https://shorturl.at/szLMX>

Το παζλ αυτό δημιουργήθηκε χάρη σε ένα διαδικτυακό εργαλείο που καλείται jigsaw planet.com. Υπάρχει μεγάλη ποικιλία στο διαδίκτυο-αναζητήστε και πειραματιστείτε με αντίστοιχες εφαρμογές μάθησης.

Έμφυλη βία

Στη συνέχεια θα ασχοληθούμε περισσότερο με την έμφυλη βία. Η ακόλουθη **δραστηριότητα συμπλήρωσης κενών** θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε σε βάθος τι σημαίνει έμφυλη βία.

Η δραστηριότητα συμπλήρωσης κενών, η οποία έχει δημιουργηθεί μέσω της σελίδας LearningAps.org είναι διαθέσιμη στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://shorturl.at/tEX18>

Συμπληρώστε τα κενά και πατήστε το τικ σύμβολο στον μπλε κύκλο κάτω δεξιά όταν είστε έτοιμοι/ έτοιμες.

Διαθεματικότητα της έμφυλης βίας

Η διαθεματικότητα αποτελεί ένα πλαίσιο που θεωρεί ένα πρόσωπο, μια ομάδα προσώπων ή ένα κοινωνικό πρόβλημα ως αποδέκτη ποικίλων διακρίσεων και αποκλεισμών. Λαμβάνει υπόψη τις αλληλεπικαλυπτόμενες ταυτότητες και εμπειρίες κάθε ατόμου προκειμένου να κατανοήσει την πολυπλοκότητα των προκαταλήψεων που αυτό αντιμετωπίζει.

Με άλλα λόγια, η θεωρία της διαθεματικότητας υποστηρίζει ότι οι άνθρωποι συχνά πλήττονται από πολλαπλές πηγές καταπίεσης: η φυλή, η τάξη, η ταυτότητα φύλου, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η θρησκεία και άλλες σημάσεις ταυτότητας (π.χ. «γυναίκα» και «μαύρη») δεν είναι αυθύπαρκτες αλλά καθεμία επηρεάζει τις άλλες, με αποτέλεσμα συχνά να δημιουργείται μια περίπλοκη σύγκλιση καταπίεσης.

Η Kimberlé Crenshaw, καθηγήτρια νομικής και κοινωνική θεωρητικός, εισήγαγε πρώτη τον όρο διαθεματικότητα το 1989 στην εργασία της με τίτλο «Αποπεριθωριοποίηση της διατομής φυλής και φύλου: Μια μαύρη φεμινιστική κριτική του δόγματος κατά των διακρίσεων, της φεμινιστικής θεωρίας και της αντιρατσιστικής πολιτικής» («Demarginalizing The Intersection Of Race And Sex: A Black Feminist Critique Of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory And Antiracist Politics»)

Πηγή: What is intersectionality, and what does it have to do with me? | YW Boston

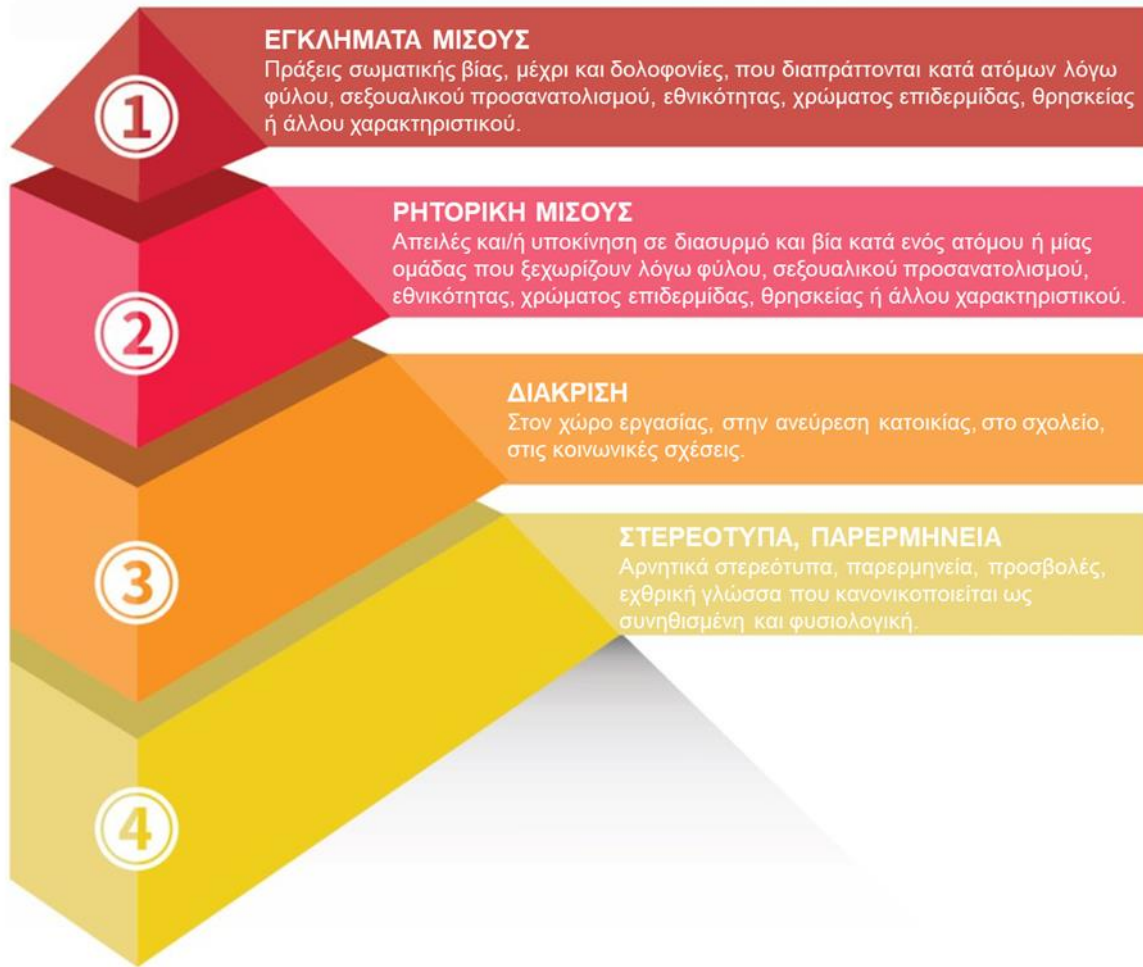
Η πυραμίδα της ρητορικής μίσους

Ας επιστρέψουμε για λίγα λεπτά ακόμη στην πυραμίδα μας. Υπάρχουν πολλές παρεμφερείς πυραμίδες που αναφέρονται σε άλλες μορφές διάκρισης καθώς η δομή πάνω στην οποία δημιουργείται η διάκριση είναι πάντοτε ίδια.

Κοιτάξτε, για παράδειγμα, την πυραμίδα για τη ρητορική μίσους, η οποία περιλαμβάνεται στην τελική έκθεση που εκπόνησε η Επιτροπή του Ιταλικού Κοινοβουλίου για το μίσος, τη μισαλλοδοξία, την ξενοφοβία και τον ρατσισμό μετά από 14 μήνες εργασιών, ακροάσεις 31 ατόμων και τη συγκέντρωση 187 εγγράφων.

Η έμφυλη ρητορική μίσους αποτελεί εκδήλωση διάκρισης και απέχει μόλις ένα βήμα από ακόμη πιο επικίνδυνες μορφές βίας (εγκλήματα μίσους). Στην επόμενη δραστηριότητα «ρητορική - εγκλήματα μίσους» θα μπορέσετε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά.

Επίσης, εάν σας ενδιαφέρει η ρητορική μίσους και θέλετε να μάθετε περισσότερα για το θέμα και το πως μπορείτε να επεξεργαστείτε την θεματική στην τάξη σας, έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο του προγράμματος BET ένας κύκλος επιμόρφωσης ειδικά για το θέμα αυτό. Επικοινωνήστε μαζί μας στο education.hellas@actionaid.org για να σας αποστείλουμε το σχετικό υλικό.

Η πυραμίδα της ρητορικής μίσους

Ρητορική μίσους

Πρόκειται για μια αρνητική έκφραση – σε βάρος ενός ατόμου ή μιας ομάδας – που συχνά βασίζεται στην προκατάληψη, στη διασπορά, την υποκίνηση, την προώθηση ή τη δικαιολόγηση του φυλετικού μίσους και της μισαλλοδοξίας. Συγκεκριμένα περιστατικά μπορεί να συνιστούν ή όχι έγκλημα ανάλογα με τη νομοθεσία της εκάστοτε χώρας και το πλαίσιο της ρητορικής. Η ρητορική μίσους πρέπει να αντιμετωπίζεται όχι μόνο όταν φανερώνει το πρόσωπό της, αλλά στις ρίζες, με άλλα λόγια, στο επίπεδο των στάσεων. Η ρητορική μίσους ευδοκιμεί όταν υπάρχουν ρατσιστικές τάσεις και αρνητικά στερεότυπα, ενώ παράλληλα συντελεί στην ενίσχυσή τους. Εάν δεν αντιμετωπιστεί, επιστρέφει στην κοινωνία, ενισχύοντας τα στερεότυπα και καθιστώντας πιο πιθανή την κακοποίηση και, σε μερικές περιπτώσεις, τη σωματική βία.

Εγκλήματα μίσους

Παράνομη πρακτική σε βάρος μιας ομάδας ή ενός ατόμου με βάση μια προκατάληψη σχετικά με την αντιληπτή ταυτότητα. Η ρητορική μίσους δεν καταλήγει πάντα σε εγκλήματα μίσους, ωστόσο τα εγκλήματα μίσους πάντα εμπεριέχουν ρητορική μίσους. Η έμφυλη διάκριση μπορεί να έχει πολλές επιπτώσεις και σε ακραίες περιπτώσεις να οδηγεί σε εγκλήματα μίσους. Όπως είδαμε παραπάνω, ακόμη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει την έμφυλη βία ως νέο τομέα εγκληματικότητας, όπως αναφέρεται μεταξύ άλλων στο άρθρο 83, παράγραφος 1 της ΣΛΕΕΕ (2021/2035(INL)).

Ενότητα 4

Νομοθεσία για την πρόληψη των
έμφυλων διακρίσεων

Πρόκειται για την τελευταία ενότητα όπου προσπαθούμε να κατανοήσουμε σε βάθος τα διαφορετικά θέματα που συνδέονται με την ισότητα των φύλων. Μέχρι στιγμής, είδαμε πώς τα έμφυλα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις συντελούν στη δημιουργία κοινωνιών όπου η έμφυλη διάκριση και βία είναι κοινή πρακτική και θεωρείται κανονική και ανεκτή. Στην Ενότητα 4 θα δούμε τι είναι η ισότητα των φύλων και θα αναζητήσουμε σε διεθνές και εθνικό επίπεδο τη νομοθεσία για την προστασία έναντι της έμφυλης διάκρισης.

Τι είναι η ισότητα των φύλων

Ας ξεκινήσουμε με ένα **κουίζ** για να ορίσουμε τι είναι και τι δεν είναι η ισότητα των φύλων.

<https://shorturl.at/cHPTV>

Αφού ολοκληρώσετε το κουίζ διαβάστε ακολούθως τις επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τους τρεις ορισμούς που παρουσιάστηκαν σε αυτό.

Επιπρόσθετες πληροφορίες για τις λύσεις του κουίζ

1. Επιπρόσθετες πληροφορίες για τον ορισμό της ισότητας των φύλων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE):

Ισότητα δεν σημαίνει ότι οι γυναίκες και οι άντρες γίνονται ίδιοι, αλλά ότι τα δικαιώματα, οι ευθύνες και οι ευκαιρίες των γυναικών και των αντρών δεν εξαρτώνται από το αν έχουν γεννηθεί θήλεις ή άρρενες. Η ισότητα των φύλων προϋποθέτει ότι τα ενδιαφέροντα, οι ανάγκες και οι προτεραιότητες τόσο των αντρών όσο και των γυναικών λαμβάνονται υπόψη και ότι, ως εκ τούτου, αναγνωρίζεται η διαφορετικότητα διαφόρων ομάδων αντρών και γυναικών. Η ισότητα των φύλων δεν είναι ζήτημα των γυναικών, αλλά θα πρέπει να αφορά και να ενδιαφέρει εξίσου τις γυναίκες και τους άντρες. Η ισότητα ανάμεσα στις γυναίκες και στους άντρες αποτελεί τόσο ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων όσο και προϋπόθεση και δείκτης για τη βιώσιμη ανθρωποκεντρική ανάπτυξη.

Πηγές: UN Women. Concepts and Definitions· και άλλοι γνωστοί ορισμοί, EIGE gender equality | European Institute for Gender Equality (europa.eu)

2. Επιπρόσθετες πληροφορίες για τους επιμέρους στόχους του ΣΒΑ 5:

- Τερματισμός κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών και κοριτσιών, οπουδήποτε.

- Εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά όλων των γυναικών και κοριτσιών, τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια ζωή, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων καθώς και της σεξουαλικής και κάθε άλλου είδους εκμετάλλευσης.
 - Εξάλειψη όλων των επιβλαβών πρακτικών, όπως ο παιδικός, πρόωρος και καταναγκαστικός γάμος καθώς και ο ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων.
 - Αναγνώριση και εκτίμηση της μη αμειβόμενης φροντίδας και οικιακής εργασίας, μέσω της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, υποδομών και πολιτικών κοινωνικής προστασίας, και της προαγωγής της κοινής ευθύνης μέσα σε ένα νοικοκυριό και στην οικογένεια, ανάλογα με τις εκάστοτε εθνικές ιδιαιτερότητες.
 - Διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής καθώς και των ισότιμων ευκαιριών ανάληψης ηγετικού ρόλου των γυναικών σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων στην πολιτική, οικονομική και δημόσια ζωή.
 - Διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία καθώς και διασφάλιση των αναπαραγωγικών δικαιωμάτων, όπως έχει συμφωνηθεί με βάση το Πρόγραμμα Δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη, την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, και τα έγγραφα που προέκυψαν από τις διασκέψεις αναθεώρησης.
 - Δρομολόγηση μεταρρυθμίσεων οι οποίες θα παράσχουν στις γυναίκες ίσα δικαιώματα ως προς τους οικονομικούς πόρους, καθώς και πρόσβαση στην ιδιοκτησία, στον έλεγχο της γης και άλλων μορφών ιδιοκτησίας, στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, στις κληρονομίες και στους φυσικούς πόρους, σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία.
 - Ενίσχυση της χρήσης της τεχνολογίας γενικής εφαρμογής, και ιδίως της τεχνολογίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών, προωθώντας έτσι την ενδυνάμωση των γυναικών.
 - Υιοθέτηση και ενίσχυση ορθών πολιτικών και εφαρμόσιμων νομοθεσιών που αποβλέπουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών σε όλα τα επίπεδα. Πηγή: Στόχος 5 | Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων (un.org)
3. Επιπρόσθετες πληροφορίες για τον ορισμό της ισότητας των φύλων σύμφωνα με τη UNICEF:

Σύμφωνα με τη UNICEF, η έννοια Ισότητα των φύλων σημαίνει ότι γυναίκες και άντρες, κορίτσια και αγόρια εξασφαλίζουν ισότιμες συνθήκες, μεταχείριση και ευκαιρίες προκειμένου αφενός να συνειδητοποιούν το πλήρες δυναμικό τους, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξιοπρέπειά τους και αφετέρου να συμβάλλουν στην οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική και πολιτική ανάπτυξη (και να ωφελούνται από αυτή). Η ισότητα των φύλων είναι, τουτέστιν, η ισότιμη αποτίμηση από την κοινωνία των ομοιοτήτων και των διαφορών αντρών και γυναικών και των ρόλων που αυτοί παίζουν. Βασίζεται στο γεγονός ότι οι άντρες και οι γυναίκες είναι συμμετοχοί και ισότιμοι εταίροι στο σπίτι, στην κοινότητα και στην κοινωνία. Ισότητα δεν σημαίνει ότι γυναίκες και άντρες γίνονται ίδιοι, αλλά ότι τα δικαιώματα, οι ευθύνες και οι ευκαιρίες αντρών και γυναικών δεν εξαρτώνται από το αν έχουν γεννηθεί άρρενες ή θήλειες.

Πηγή: Gender equality: GLOSSARY OF TERMS AND CONCEPTS (unicef.org)

Στη δραστηριότητα αυτή συναντήσαμε κάποιους ορισμούς για την ισότητα των φύλων. Αφού διαβάσατε τους ορισμούς στο κουίζ και σκεφτείτε όλα όσα έχουμε καλύψει μέχρι τώρα, ποιος θα λέγατε πως είναι ο ΔΙΚΟΣ ΣΑΣ ορισμός για την ισότητα των φύλων; Καταγράψτε τις σκέψεις σας στο τετράδιο/σημειωματάριο ή στον υπολογιστή.

Ποια νομικά πλαίσια προάγουν την ισότητα των φύλων

Αφού λοιπόν ορίσαμε την ισότητα των φύλων, ας δούμε καλύτερα ποιες νομοθεσίες και πλαίσια προάγουν την ισότητα των φύλων και προστατεύουν από την έμφυλη διάκριση ή βία. Πρώτα απ' όλα, έχετε υπόψη κάποιους νόμους; Υπάρχουν εθνικοί, ευρωπαϊκοί ή διεθνείς νόμοι;

Διεθνή νομικά πλαίσια για την προώθηση της ισότητας των φύλων

Στη δραστηριότητα αυτή θα βρείτε τρία παραδείγματα διεθνούς νομοθεσίας. Επιλέξτε ένα παράδειγμα και διαβάστε το προσεκτικά. Καθώς διαβάζετε το παράδειγμα, σκεφτείτε και απαντήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Πώς ονομάζεται το νομικό έγγραφο;
2. Πότε δημοσιεύθηκε; Υπάρχουν μεταγενέστερες τροποποιήσεις/αναθεωρήσεις;
3. Συνοψίστε όσα αναφέρει για την έμφυλη διάκριση (το πολύ σε μία παράγραφο)
4. Κατά τη γνώμη σας, λείπει κάτι από το κείμενο; Εάν ναι, τι;
5. Προσπαθήστε να βρείτε μια φωτογραφία από το διαδίκτυο που αντιπροσωπεύει αυτό το κείμενο της νομοθεσίας/το πλαίσιο;

Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα | 1948 | Ηνωμένα Έθνη

Διαθέσιμη στον σύνδεσμο: <https://shorturl.at/adhBP>

Άρθρο 1

Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση, και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφοσύνης.

Άρθρο 2

Κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλείται όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τις θρησκείες, τις πολιτικές ή οποιοσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση. Δεν θα μπορεί ακόμα να γίνεται καμία διάκριση εξαιτίας του πολιτικού,

νομικού ή διεθνούς καθεστώτος της χώρας από την οποία προέρχεται κανείς, είτε πρόκειται για χώρα ή εδαφική περιοχή ανεξάρτητη, υπό κηδεμονία ή υπεξουσία, ή που βρίσκεται υπό οποιονδήποτε άλλον περιορισμό κυριαρχίας.

Άρθρο 3

Κάθε άτομο έχει δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την προσωπική του ασφάλεια.

Άρθρο 7

Όλοι είναι ίσοι απέναντι στον νόμο και έχουν δικαίωμα σε ίση προστασία του νόμου, χωρίς καμία απολύτως διάκριση. Όλοι έχουν δικαίωμα σε ίση προστασία από κάθε διάκριση που θα παραβίαζε την παρούσα Διακήρυξη και από κάθε πρόκληση για μια τέτοια δυσμενή διάκριση.

Άρθρο 23

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να εργάζεται και να επιλέγει ελεύθερα το επάγγελμά του, να έχει δίκαιες και ικανοποιητικές συνθήκες δουλειάς και να προστατεύεται από την ανεργία.
2. Όλοι, χωρίς καμία διάκριση, έχουν το δικαίωμα ίσης αμοιβής για ίση εργασία.
3. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα δίκαιης και ικανοποιητικής αμοιβής, που να εξασφαλίζει σε αυτόν και την οικογένειά του συνθήκες ζωής άξιες στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Η αμοιβή της εργασίας, αν υπάρχει, πρέπει να συμπληρώνεται με άλλα μέσα κοινωνικής προστασίας.
4. Καθένας έχει το δικαίωμα να ιδρύει μαζί με άλλους συνδικάτα και να συμμετέχει σε συνδικάτα για την προάσπιση των συμφερόντων του.

Άρθρο 25

1. Καθένας έχει δικαίωμα σε ένα βιοτικό επίπεδο ικανό να εξασφαλίσει στον ίδιο και στην οικογένειά του υγεία και ευημερία, και ειδικότερα τροφή, ρουχισμό, κατοικία, ιατρική περίθαλψη όπως και τις απαραίτητες κοινωνικές υπηρεσίες. Έχει ακόμα δικαίωμα σε ασφάλιση για την ανεργία, την αρρώστια, την αναπηρία, τη χηρεία, τη γεροντική ηλικία, όπως και για όλες τις άλλες περιπτώσεις που στερείται τα μέσα της συντήρησής του, εξαιτίας περιστάσεων ανεξαρτήτων της θέλησής του.
2. Η μητρότητα και η παιδική ηλικία έχουν δικαίωμα ειδικής μέριμνας και περίθαλψης. Όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα αν είναι νόμιμα ή εξώγαμα, απολαμβάνουν την ίδια κοινωνική προστασία.

Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας – Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης | 2011

Διαθέσιμη στον σύνδεσμο: <https://rm.coe.int/1680462536>

Η Ατζέντα 2030 – Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης | ΟΗΕ | 2015

Διαθέσιμη στον σύνδεσμο: <https://shorturl.at/ntEL3>

Νομικά πλαίσιο στην Ελλάδα για την προώθηση της ισότητας των φύλων

Στη συνέχεια, ας περάσουμε στη χώρα μας. Υπάρχει νομοθεσία στη χώρα μας για την πρόληψη των διακρίσεων λόγω φύλου και/ή της έμφυλης βίας; Πραγματοποιήστε μια μικρή έρευνα στο διαδίκτυο για να βρείτε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες και καταγράψτε τις κάνοντας κλικ στο ακόλουθο διαδικτυακό εργαλείο:

<https://shorturl.at/hqBC3>

Έπειτα προσπαθήστε να σκεφτείτε και απαντήστε τις παραπάνω ερωτήσεις που απαντήσατε και σχετικά με τους διεθνείς νόμους.

Ενότητα 5

Διερεύνηση της ισότητας των φύλων
μέσα από διαφορετικές δραστηριότητες
και με τη χρήση διαφορετικών
μεθοδολογιών μέσα στην τάξη

Μπράβο, έχετε ήδη ολοκληρώσει τις πρώτες 4 ενότητες! Όσον αφορά τις γνώσεις και την κατανόηση σχετικά με το θέμα της ισότητας των φύλων, πώς νιώθετε τώρα σε σχέση με την αρχή; Στην παρούσα ενότητα θα βρείτε αρκετές δραστηριότητες τις οποίες μπορείτε να προσαρμόσετε στα τμήματά σας και αφορούν τα ζητήματα που καλύψαμε. Μπορείτε φυσικά να χρησιμοποιήσετε και να προσαρμόσετε κάποια από τις δραστηριότητες που πραγματοποιήσατε στον κύκλο επιμόρφωσης, θα διαπιστώσετε μάλιστα ότι μερικές ταιριάζουν στην τάξη σας.

Προτού συνεχίσετε, κάντε μια παύση, και ξαναδιαβάστε τις 4 ενότητες. Προσπαθήστε να εξετάσετε λίγο πιο βαθιά το ζήτημα και να καταγράψετε στο τετράδιο/σημειωματάριο ή στον υπολογιστή τις κύριες πτυχές όσων έχετε μάθει. Δώστε λίγο χρόνο στον εαυτό σας, ώστε να αναλογιστείτε κατά πόσον οι προσδοκίες σας καλύφθηκαν και τι είναι αυτό που σας έκανε περισσότερο εντύπωση μέχρι τώρα.

Οι δραστηριότητες που ακολουθούν θα καλύψουν μερικές βασικές πτυχές του κύκλου επιμόρφωσης. Υπάρχουν δραστηριότητες που προορίζονται για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και με την κατάλληλη προσαρμογή μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους δικούς σας μαθητές.

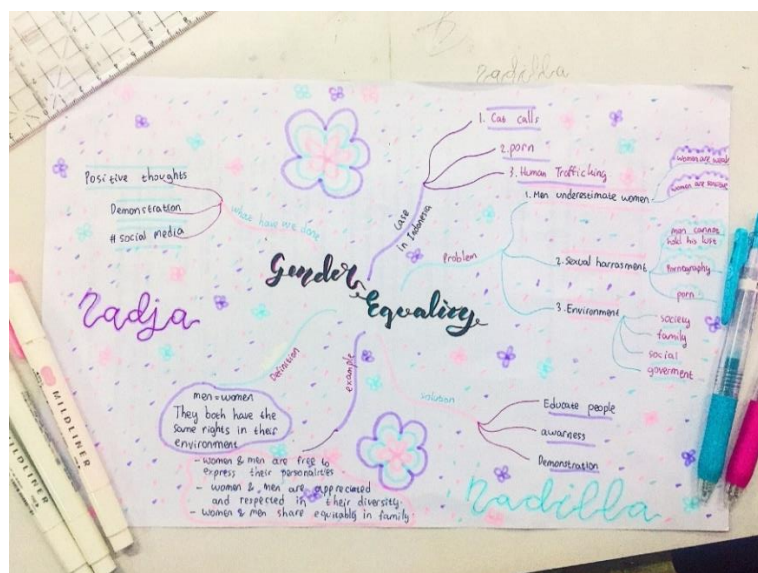
Εισαγωγή στην ισότητα των φύλων

Καταιγισμός ιδεών (60 λεπτά)

Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να εισαγάγει το θέμα της ισότητας των φύλων επιλέγοντας ένα ερέθισμα για να μοιραστεί με τους μαθητές του/ της. Το ερέθισμα μπορεί να είναι ένα βίντεο, όπως αυτά που ακολουθούν:

Τα παιδιά εξηγούν την έμφυλη ισότητα <https://www.youtube.com/watch?v=OLtsMicgZjI>
Τι σημαίνει η ισότητα των φύλων για τους νέους; - YouTube; #EqualEverywhere 021 – Άσκηση πίεσης για πλήρη ισότητα των φύλων - YouTube (σύνδεση με Covid 19), κάποιο άρθρο από εφημερίδα/το διαδίκτυο, μια διαφήμιση, ένα ποίημα, μια φωτογραφία κ.λπ. όπου το ζήτημα της ισότητας των φύλων τίθεται με ξεκάθαρο τρόπο. Για τα βίντεο θα χρειαστεί να ενεργοποιήσετε τους υπότιτλους αυτόματης μετάφρασης κάτω δεξιά.

Κατόπιν, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές και τις μαθήτριες να προσδιορίσουν το «θέμα» του ερεθίσματος, συντονίζοντας μια σχετική συζήτηση (πιθανές ερωτήσεις: Τι πραγματεύεται το άρθρο/ποίημα κ.λπ.; Τι δηλώνει για τους άντρες και τις γυναίκες/τα αγόρια και τα κορίτσια; Είναι δίκαιο/σωστό;) Μετά τη συζήτηση ή παράλληλα με τη συζήτηση μπορείτε να οργανώσετε έναν καταιγισμό ιδεών με τη συμμετοχή όλων των μαθητών όπου η ισότητα των φύλων θα αποτελεί την κεντρική έννοια. Επίσης, μπορείτε πρώτα να διερευνήσετε το ζήτημα της ανισότητας των φύλων. Κατά την πραγματοποίηση του καταιγισμού ιδεών και/ή τον σχεδιασμό του νοητικού χάρτη, ενθαρρύνετε τους μαθητές με παραδείγματα (π.χ. ένα βίντεο που μιλά για τη χειραφέτηση των κοριτσιών, μια διαφήμιση που θέτει υπό αμφισβήτηση τα έμφυλα στερεότυπα, διάσημα πρόσωπα από τη χώρα σας που δραστηριοποιούνται σε επαγγέλματα που πηγαίνουν κόντρα στα έμφυλα στερεότυπα).

Παράδειγμα από καταιγισμό ιδεών για την Ισότητα των Φύλων στην τάξη. Πηγή: [Gender Equality Mind Map \(nadjatsabita.blogspot.com\)](http://GenderEqualityMindMap(nadjatsabita.blogspot.com))

Αποσαφήνιση όρων

Το γραφικό «The Genderbread person» (45 λεπτά)

Η ακόλουθη δραστηριότητα μπορεί να προσαρμοστεί σε μια τάξη εάν ή όποτε χρειάζεται να αποσαφηνίσετε ορισμένες έννοιες γύρω από το κοινωνικό φύλο. Τα τελευταία χρόνια πολλοί εκπαιδευτικοί βιώνουν καταστάσεις στην τάξη που συνδέονται με ζητήματα φύλου, επομένως η δραστηριότητα που ακολουθεί μπορεί να τους φανεί χρήσιμη. Πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα που είχε τη μορφή κουίζ στην Ενότητα 1. Μπορείτε να επιλέξετε πώς προτιμάτε να παρουσιάσετε τις έννοιες, ως κουίζ (μέσα στην τάξη ή μέσω ενός διαδικτυακού εργαλείου όπως το Mentimeter.com), με ερωτήσεις, με τη δημιουργία μιας παρουσίασης (PowerPoint ή άλλης) κ.λπ.

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει τον τρόπο παρουσίασης των κατωτέρω εννοιών οι οποίες μπορούν να συζητηθούν μέσα στην τάξη. Είναι σημαντικό να έχετε κατά νου ότι μερικοί μαθητές ίσως νιώσουν άβολα με τη δραστηριότητα. Η συζήτηση μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω ερωτήσεις ή σε άλλες έννοιες που θα χρειαστούν διευκρίνιση άλλη στιγμή. Οι επιλογές με την υπογραμμισμένη γραφή είναι οι σωστές απαντήσεις.

Βιολογικό φύλο

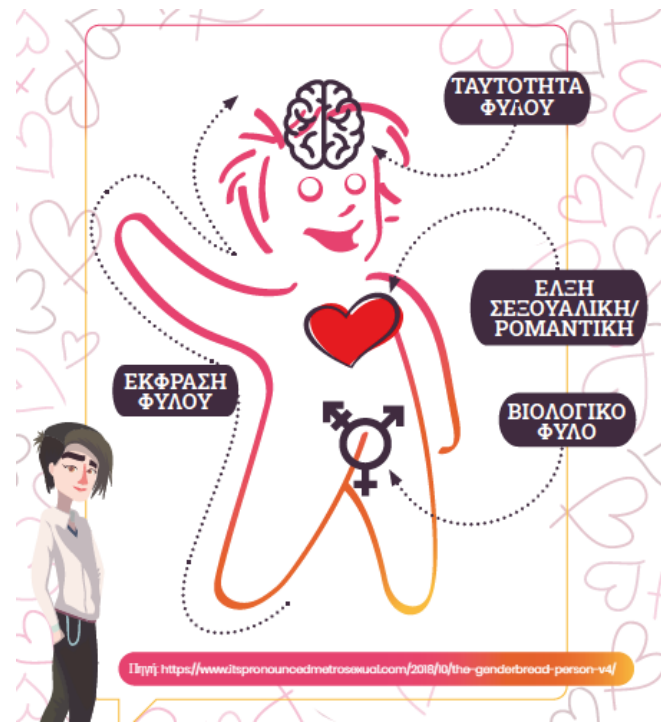
1. Κάτι που είναι αρσενικό ή θηλυκό.
2. Τα βιολογικά χαρακτηριστικά ενός ανθρώπου κατά τη γέννηση, τα οποία αναπτύσσονται όσο αυτός μεγαλώνει, π.χ. γεννητικά όργανα, τρίχες του σώματος, ορμόνες, σχήμα του σώματος.
3. Ότι κάποιος γεννιέται αγόρι ή κορίτσι, κάτι που δεν αλλάζει ποτέ.

Κοινωνικό φύλο

1. Κοινωνικά δημιουργημένοι ρόλοι, συμπεριφορές, δραστηριότητες και ιδιότητες (εικόνες, προσδοκίες, ρόλοι) που μια δεδομένη κοινωνία θεωρεί ότι ταιριάζουν στους άντρες και στις γυναίκες. Μπορεί να μεταβάλλεται στον χρόνο και στον χώρο. Το κοινωνικό φύλο δεν είναι μόνο δυαδικό (αρσενικό και θηλυκό). Δεν είναι «είτε το ένα είτε το άλλο». Είναι λίγο κι από τα δύο και οι συνδυασμοί μπορούν να είναι ατελείωτοι!
2. Ότι κάποιος γεννιέται αγόρι ή κορίτσι, κάτι που δεν αλλάζει ποτέ.
3. Το ότι κάποιος είναι ετεροφυλόφιλος, ομοφυλόφιλος, queer, κ.λπ

Εάν θέλετε, μπορείτε να συμπεριλάβετε επιπρόσθετες πληροφορίες όταν παρουσιάζετε τη σωστή απάντηση: το εργαλείο «The Genderbread person» είναι ένα γραφικό που επικαιροποιείται διαρκώς και βοηθά στην κατανόηση ορισμένων εννοιών που συνδέονται με τα έμφυλα στερεότυπα και την έμφυλη βία τόσο προς τις γυναίκες όσο και προς την ΛΟΑΤΙ+ κοινότητα.

Δείτε και την ακόλουθη εικόνα με τους όρους στα Ελληνικά από τον Οδηγό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών του προγράμματος Youth for Love (<https://www.youthforlove.eu/el/>).

Τι είναι τα έμφυλα στερεότυπα;

1. Όταν βάζουμε ταμπέλες σε άντρες και γυναίκες, για παράδειγμα: «οι γυναίκες οδηγοί είναι άσχετες».
2. Όταν βάζουμε ταμπέλες σε άτομα που είναι γκέι, αμφισεξουαλικά, λεσβίες κ.λπ., για παράδειγμα «οι γκέι δεν παίζουν ποδόσφαιρο».
3. Τα έμφυλα στερεότυπα έχουν δύο χαρακτηριστικά: βάζουν ταμπέλες ή καθορίζουν άτομα όχι μόνο για αυτό που είναι αλλά και για αυτό που θα έπρεπε να είναι. Επομένως δημιουργούν διαφορετικές προσδοκίες όσον αφορά τη συμπεριφορά του αρσενικού και του θηλυκού. Καταλήγουν στην κανονικοποίηση μιας συγκεκριμένης συμπεριφοράς ως πιο προσήκουσας ή ενδεδειγμένης είτε για τους άντρες είτε για τις γυναίκες.

Εάν είναι δυνατόν να περιληφθεί ως επιπρόσθετη πληροφορία όταν παρουσιάζεται η σωστή απάντηση: Η σύμβαση της Κωνσταντινούπολης αναγνωρίζει ότι τα έμφυλα στερεότυπα συμβάλλουν στη βία κατά γυναικών η οποία είναι αποδεκτή από κάποιους.

Τι είναι η έμφυλη βία;

1. Οποιαδήποτε μορφή βίας κατά γυναικών.
2. Οποιαδήποτε μορφή βίας σε βάρος γυναικών επειδή είναι γυναίκες ή η οποία κυρίως πλήττει γυναίκες. Η έμφυλη βία περιλαμβάνει επίσης οποιαδήποτε μορφή βίας σε βάρος της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας, και πιο συγκεκριμένα σε βάρος λεσβιών, αμφισεξουαλικών, διεμφυλικών, γκέι, ίντερσεξ ατόμων, queer και άλλων με βάση την ταυτότητά τους.
3. Όλες οι μορφές βίας που απειλούν κορίτσια ή γυναίκες.

Εάν είναι δυνατόν να περιληφθεί ως επιπρόσθετη πληροφορία όταν παρουσιάζεται η σωστή απάντηση: Στις 16 Σεπτεμβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαρακτήρισε την έμφυλη βία νέο τομέα εγκληματικότητας: βλ. άρθρο 83, παράγραφος 1 ΣΛΕΕ (2021/2035(INL)).

Έμφυλα στερεότυπα και διακρίσεις

Βρείτε ένα αντικείμενο (30 λεπτά)

Αυτή η δραστηριότητα βασίζεται στη δραστηριότητα που ολοκληρώσατε στην Ενότητα 1.

Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει από τους μαθητές να αναζητήσουν ένα αντικείμενο που αντιπροσωπεύει ένα έμφυλο στερεότυπο και βρίσκεται στην τσάντα/στις τσέπες/στο θρανίο τους. Εναλλακτικά, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει από τους μαθητές να φέρουν ένα αντικείμενο που αντιπροσωπεύει ένα έμφυλο στερεότυπο από το σπίτι. Όταν όλοι οι μαθητές έχουν τα αντικείμενά τους, τα δείχνουν στην τάξη και ο/η εκπαιδευτικός τους ζητά να σχολιάσουν τον λόγο για τον οποίο θεωρούν ότι το αντικείμενο εκφράζει ένα στερεότυπο. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να διευκολύνει περαιτέρω τη συζήτηση κάνοντας ερωτήσεις όπως «Δυσκολεύτηκες να βρεις το αντικείμενο;», «Ήταν εύκολο να εντοπίσεις ένα αντικείμενο που εκφράζει στερεότυπα;», «Τα έμφυλα στερεότυπα αφορούν διαφορές μόνο ανάμεσα σε άντρες και γυναίκες;» Οι μαθητές προσπαθούν να απαντήσουν στις ερωτήσεις και η δραστηριότητα μπορεί να ολοκληρωθεί με έναν καταγισμό ιδεών από όλους τους μαθητές που θα αφορά κάθε πιθανό έμφυλο στερεότυπο που θα μπορέσουν να σκεφτούν.

100% στερεότυπα! (από 30 μέχρι 60 λεπτά)

Για τη δραστηριότητα αυτή χρειάζεστε χώρο. Ο/Η εκπαιδευτικός θα πρέπει να φτιάξει μια γραμμή μέσα στην αίθουσα. Η γραμμή μπορεί να είναι πραγματική, φτιαγμένη από σπάγκο ή ταινία στο πάτωμα, ή φανταστική. Η μία άκρη της γραμμής αντιστοιχεί στο 0% και η άλλη άκρη στο 100% - μπορείτε να σημειώσετε τους αριθμούς ή απλώς να δώσετε τις απαραίτητες εξηγήσεις. Οι μαθητές πρέπει να ακούν ορισμένες δηλώσεις και έπειτα να τοποθετούν τον εαυτό τους (να μετακινούνται) κατά μήκος της γραμμής ανάλογα με τον βαθμό συμφωνίας τους με τη δήλωση. Εάν δεν συμφωνούν καθόλου με τη δήλωση τοποθετούν τον εαυτό τους στο 0%, εάν συμφωνούν απολύτως τοποθετούν τον εαυτό τους στο 100% κ.λπ. Μόλις οι μαθητές πάρουν θέση, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει από κάποιους μαθητές να εξηγήσουν την επιλογή τους (εάν δεν είναι σαφής) και να σχολιάσουν τη δήλωση ή να μοιραστούν την άποψή τους. Είναι σημαντικό για τον/την εκπαιδευτικό να θέσει κάποιους βασικούς κανόνες από κοινού με όλη την τάξη πριν την έναρξη της δραστηριότητας: οι μαθητές μπορούν να τοποθετούνται σε όποιο σημείο της γραμμής επιθυμούν, ωστόσο οφείλουν να δικαιολογούν την επιλογή τους. Οι μαθητές ενθαρρύνονται να μην «ακολουθούν το πλήθος», αλλά να αποφασίζουν για τον εαυτό τους. Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν πάνω στη γραμμή αφού ακούσουν τα σχόλια των συμμαθητών τους και πειστούν από τα επιχειρήματά τους.

Το σημαντικότερο κομμάτι της δραστηριότητας είναι η συζήτηση που λαμβάνει χώρα όταν οι μαθητές δικαιολογούν τη θέση τους.

Ακολουθούν οι δηλώσεις που πρέπει να διαβάσετε στους μαθητές (μπορείτε να τις προσαρμόσετε εάν χρειάζεται):

- Το ροζ είναι γυναικείο χρώμα, το μπλε αντρικό χρώμα.
- Οι γυναίκες δεν είναι τόσο δυνατές όσο οι άντρες.
- Οι άντρες βαριούνται να ασχολούνται με το νοικοκυριό.

- Τα κορίτσια προτιμούν να παίζουν με κούκλες και τα αγόρια με αυτοκίνητα.
- Οι άντρες δεν μπορούν να παίρνουν άδεια για να μένουν με τα παιδιά τους.
- Οι γυναίκες είναι πιο υπεύθυνες όσον αφορά την ανατροφή των παιδιών τους.
- Οι γυναίκες δεν ξέρουν από επισκευές.
- Όλοι οι άντρες είναι βίαιοι.

Εάν θέλετε, μπορείτε να πραγματοποιήσετε την ίδια δραστηριότητα διαδικτυακά με τη χρήση κάποιου διαδικτυακού εργαλείου.

Με βάση όσα είδαμε στην Ενότητα 3 όσον αφορά το ολισθηρό έδαφος ανάμεσα στα στερεότυπα, τις διακρίσεις και τη βία λόγω φύλου, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κλείσει τη δραστηριότητα «100% στερεότυπα» εξετάζοντας κατά πόσον τα στερεότυπα που αναφέρθηκαν ήταν θετικά ή αρνητικά και πώς η πρακτική τους μπορεί να αποδειχθεί επιβλαβής.

Στερεότυπα και προκαταλήψεις

Ακολουθούν τρεις δραστηριότητες τις οποίες ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει/προσαρμόσει στην τάξη προκειμένου να διερευνήσει περαιτέρω τα θετικά και τα αρνητικά στερεότυπα και τις προκαταλήψεις καθώς και τον τρόπο που αυτά μπορούν να οδηγήσουν σε συμπεριφορές που εισάγουν διακρίσεις. Εάν πραγματοποιήσετε και τις τρεις δραστηριότητες μαζί, θα χρειαστεί να αφιερώσετε περίπου **45 μέχρι 60 λεπτά**.

Θετικά και αρνητικά στερεότυπα και προκαταλήψεις

Βρείτε τη δραστηριότητα στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://learningapps.org/display?v=pbcm86aij22>

Ρατσιστικά και μη ρατσιστικά στερεότυπα και προκαταλήψεις

Βρείτε τη δραστηριότητα στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://learningapps.org/display?v=powlhjwgj22>

Συμπεριφορές που εισάγουν διακρίσεις

Βρείτε τη δραστηριότητα στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://learningapps.org/display?v=p789h0eak22>

Το κουτί της γυναίκας και το κουτί του άντρα (120 λεπτά)

Αυτή η δραστηριότητα βασίζεται σε μια μεθοδολογία που ονομάζεται φιλοσοφία για παιδιά/κοινότητες. Εάν δεν γνωρίζετε τη μέθοδο, υπολογίστε 2 ώρες για τη δραστηριότητα.

Οι μαθητές πρέπει να κάθονται σε κύκλο χωρίς θρανία. Προτού ξεκινήσετε κάντε μια προθέρμανση μιλώντας για την έμφυλη διάκριση. Μια καλή ιδέα είναι να ρωτήσετε τους μαθητές: «εάν μπορούσατε να γίνετε κάποιος άλλος σήμερα, ποιος θα θέλατε να είστε;» Ακούστε τις απαντήσεις των μαθητών και υπογραμμίστε τυχόν πτυχές που έχουν σχέση με την ισότητα των φύλων ή την έμφυλη διάκριση. Όλα τα αγόρια μαθητές επέλεξαν να είναι αγόρια; Τα κορίτσια; Εάν ναι, γιατί; **15 λεπτά**

Πριν ξεκινήσετε τη δραστηριότητα, η ομάδα πρέπει να συμφωνήσει στη δημιουργία ενός χώρου υποδοχής όπου όλοι νιώθουν ασφαλείς και όλοι είναι καλοδεχούμενοι. Για τον σκοπό αυτό, δημιουργήστε μαζί κάποιους «κανόνες». Ο εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές να προτείνουν θετικούς κανόνες όπως «συμμετοχή στον διάλογο» (σκεφτόμαστε όσα συζητούνται) – «αιτιολόγηση απαντήσεων/σχολίων» (δεν λέμε μόνο συμφωνώ/διαφωνώ) – «σεβασμός στις απόψεις των άλλων» - «σχολιασμός για την άποψη και όχι για αυτόν που φέρει την άποψη» - «συμβολή στην ομάδα». **10 λεπτά**

Σχεδιάστε στον πίνακα ή μοιραστείτε σε μια οθόνη (αν η δραστηριότητα πραγματοποιείται εξ αποστάσεως) δύο κουτιά, το ένα δίπλα στο άλλο: ονομάστε το ένα κουτί «Κουτί του άντρα» και το άλλο «Κουτί της γυναίκας» και καλέστε τους μαθητές να γεμίσουν τα κουτιά με όλα όσα πιστεύουν ότι σημαίνει να είναι κάποιος άντρας ή γυναίκα. Οι μαθητές μπορούν να σκεφτούν τα εξής θέματα: ρόλοι/δουλειές στο σπίτι, στο σχολείο (επιλογή μαθημάτων), αθλήματα, εργασία, συναισθήματα, συμπεριφορά, στάσεις, χρώματα. Οι μαθητές μπορούν να

λένε λέξεις τις οποίες ο εκπαιδευτικός ή ένας μαθητής γράφουν εκ μέρους τους στα κουτιά. Εναλλακτικά όλοι οι μαθητές μπορούν να σηκωθούν και να γράψουν τις δικές τους λέξεις στα κουτιά.

Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός ρωτά τους μαθητές: ποιες είναι οι διαφορές στις προσδοκίες από τους άντρες και τις γυναίκες; Ο εκπαιδευτικός συντονίζει μια πρώτη συζήτηση.

Παράδειγμα για το κουτί του άντρα και το κουτί της γυναίκας

Ο εκπαιδευτικός ζητά κατόπιν από κάθε μαθητή να σχεδιάσει το δικό του κουτί και να γράψει το όνομά του πάνω/δίπλα στο κουτί σε ένα τετράδιο/μία κόλλα χαρτί ή στην οθόνη. Κάθε μαθητής καλείται να επιλέξει και να γράψει στο δικό του κουτί λέξεις από τα κουτιά που συμπλήρωσαν προηγουμένως όλοι μαζί. Ο εκπαιδευτικός συντονίζει μια δεύτερη συζήτηση που αφορά τις έννοιες των έμφυλων στερεότυπων. Ο εκπαιδευτικός ρωτά, για παράδειγμα, εάν τα κουτιά των μαθητών περιέχουν λέξεις από το ένα μόνο κουτί ή λέξεις και από τα δύο κουτιά; Η συζήτηση μπορεί να θίξει επίσης θέματα όπως ο ρόλος των φύλων και η ταυτότητα φύλου, η οποία συνήθως αποτελεί συνδυασμό διαφορετικών στάσεων, συμπεριφορών, συναισθημάτων κ.λπ. Στην κοινωνία μας κάποια από αυτά θεωρούνται πιο αντρικά και κάποια πιο γυναικεία. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να θυμάται από την Ενότητα 3, ότι οι ρόλοι των φύλων διαφέρουν από την ταυτότητα φύλου, η οποία με τη σειρά της διαφέρει από τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να προχωρήσει σε βάθος τη συζήτηση κάνοντας στους μαθητές ερωτήσεις όπως: Το κουτί σου θα ήταν διαφορετικό αν το συμπλήρωναν οι παππούδες σου; Ή ένας έφηβος από τη Σαουδική Αραβία; **25 λεπτά**

Η τελευταία φάση επιτρέπει στους μαθητές να αναστοχαστούν τη δραστηριότητα. Ο/Η εκπαιδευτικός ρωτά: Ποια είναι η γνώμη σας για αυτή τη δραστηριότητα με τα κουτιά του άντρα και της γυναίκας; Ποιες σκέψεις γεννιούνται μέσα σας; Ποια αισθήματα; Ο/Η εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές να απαντήσουν μόνοι στις ερωτήσεις και να καταγράψουν τις σκέψεις, τα αισθήματά τους, κάποιες βασικές λέξεις. Μπορούν να δημιουργήσουν έναν νοητικό χάρτη ή απλώς να γράψουν λέξεις. Επίσης μπορούν να επιλέξουν να δημιουργήσουν ένα δικό τους σχέδιο με τις απαντήσεις των ερωτήσεων.

Ο εκπαιδευτικός χωρίζει το τμήμα σε μικρές ομάδες ή ζευγάρια. Οι μαθητές σε κάθε ομάδα ή ζευγάρι πρέπει:

1. Να μοιραστούν μεταξύ τους οτιδήποτε έχουν γράψει/σχεδιάσει (ιδέες/σκέψεις/αισθήματα κ.λπ.)

2. Να σημειώσουν τυχόν απορίες ή ερωτήσεις σε σχέση με τη δραστηριότητα. Οι ερωτήσεις μπορεί να αφορούν συγκεκριμένες απόψεις, αμφιβολίες ή ιδέες με έναυσμα τη δραστηριότητα. Οι ερωτήσεις που προκύπτουν από την ομάδα θα πρέπει να καταγραφούν καθαρά σε μια κόλλα χαρτί με το όνομα του μαθητή/της μαθήτριας δίπλα στην ερώτησή του/της. Όλοι οι μαθητές της ομάδας θα πρέπει να μπορούν να διαβάζουν καθαρά τις ερωτήσεις που θεωρούνται προϊόν της ομάδας.
3. Να επιλέξουν σε ποια ερώτηση θα εστιάσουν. Αυτή η ερώτηση της ομάδας/του ζευγαριού κοινοποιείται στα μέλη της ομάδας και επομένως πρέπει να ξαναγραφτεί μόνη της, καθαρά και με μεγαλύτερα γράμματα ώστε να είναι ορατή σε όλους.

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να γράψει τις τρεις παραπάνω οδηγίες στον πίνακα ώστε όλοι οι μαθητές να ξέρουν τι πρέπει να κάνουν. **25 λεπτά**

Όλοι οι μαθητές κάθονται ξανά σε κύκλο και κάθε ομάδα διαβάζει την ερώτησή της (τη δείχνει επίσης). Η ερώτηση μπορεί να τοποθετηθεί στο κέντρο του κύκλου. Οι μαθητές εξετάζουν και συζητούν κάθε ερώτηση πριν περάσουν στην επόμενη. Κάθε ομάδα μπορεί να αποφασίσει να «παρουσιάσει» τη δική της ερώτηση και να απαντήσει σε τυχόν απορίες. Οι μαθητές (με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού) μπορούν να αναζητήσουν τη σχέση ανάμεσα στις ερωτήσεις. Έπειτα όλοι οι μαθητές επιλέγουν με ψηφοφορία την ερώτηση που επιθυμούν να συζητήσουν ως ομάδα. Η ψηφοφορία μπορεί να γίνει με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Τα μέλη της ομάδας/του ζευγαριού του οποίου η ερώτηση επιλέγεται ξεκινούν τη συζήτηση αναφέροντας τις σκέψεις, τα σχόλια, τις απόψεις που τους οδήγησαν αρχικά στην επιλογή της ερώτησης.

Είναι σημαντικό όλοι οι μαθητές να μπορούν να συμβάλλουν στη συζήτηση δίνοντας απαντήσεις και/ή εκφράζοντας τις απόψεις τους. Είναι εξίσου σημαντικό όλοι οι μαθητές να συμμετέχουν με σεβασμό. Ρόλος του εκπαιδευτικού εδώ δεν είναι να διατυπώνει σχόλια, αλλά να «διευκολύνει» τη συζήτηση. Πριν την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός δίνει χρόνο στους μαθητές για να αναστοχαστούν όλα όσα ειπώθηκαν, όσα ένιωσαν, τις σκέψεις που έκαναν. Αν το επιθυμούν, οι μαθητές μπορούν να μοιραστούν με τους συμμαθητές τους όλες τις σκέψεις τους. **45 λεπτά**

Οι ρόλοι των φύλων (60 λεπτά)

Αυτή η δραστηριότητα συνδέεται με τις προηγούμενες δραστηριότητες όπου έχουν ήδη διερευνηθεί διαφορετικές πτυχές έμφυλων στερεότυπων και διακρίσεων.

Ο/Η εκπαιδευτικός ξεκινά τη δραστηριότητα δείχνοντας στους μαθητές την ακόλουθη φωτογραφία ενός μοντέλου σε επίδειξη μόδας

Ο/Η εκπαιδευτικός ρωτά τους μαθητές «τι σας κάνει εντύπωση στην φωτογραφία;». Ο εκπαιδευτικός μπορεί να τοποθετήσει τη φωτογραφία στο νοηματικό της πλαίσιο: απεικονίζει ένα μοντέλο του οίκου Gucci που φορά ένα κοντομάνικο μπλουζάκι με τη λέξη ανάκατος. Η παρουσίαση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο επίδειξης μόδας για τη σεζόν φθινόπωρο/χειμώνας 2020. Μπορούν τα ρούχα να αναιρέσουν/σπάσουν τα στερεότυπα; Ο Alessandro Michele, διευθυντής του δημιουργικού τμήματος του οίκου Gucci, το πιστεύει αυτό, γι' αυτό και το μήνυμα στο μπλουζάκι πραγματεύεται κάτι που ονομάζεται τοξική αρρενωπότητα. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να ρωτήσει τους μαθητές εάν γνωρίζουν τι σημαίνει αυτός ο όρος*. Αφού διευκρινίσουν τον όρο, ο εκπαιδευτικός διαβάσει την απάντηση του Alessandro Michele όταν ρωτήθηκε για τη φωτογραφία:

«Προσπαθούμε να κάνουμε κάτι διαφορετικό επειδή η τοξική αρρενωπότητα σε έναν κόσμο γεμάτο στερεότυπα είναι επικίνδυνη τόσο για τους άντρες όσο και για τις γυναίκες: οι άντρες εγκλωβίζονται στο στερεότυπο της τοξικής αρρενωπότητας και οι γυναίκες υφίστανται τις επιβλαβείς συνέπειές της». (Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να γράψει τη δήλωση στον πίνακα ώστε όλοι οι μαθητές να μπορούν να τη βλέπουν και να τη διαβάζουν).

Ο/Η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές του να μελετήσουν και να σκεφτούν τόσο τη φωτογραφία όσο και τη δήλωση του Michele. Ποιες σκέψεις κάνουν; Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να συντονίσει μια συζήτηση με διάφορες μεθοδολογίες π.χ. «ομιλία του ενός λεπτού», «world cafe» ή «ομάδες μελισσών» («buzz groups»)

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτές και άλλες συμμετοχικές μεθόδους μάθησης, μπορείτε να ανατρέξετε στο κεφάλαιο με τίτλο “Session Planning” στις [Κατευθυντήριες γραμμές της παγκόσμιας εκπαίδευσης - GLOBAL EDUCATION GUIDELINES](#), μια έκδοση του Συμβουλίου της Ευρώπης - στα αγγλικά). Ο πόρος είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.coe.int/en/web/north-south-centre/global-education-resources>

***Τι είναι η τοξική αρρενωπότητα;**

Ένας από τους πρώτους ανθρώπους που μίλησαν για την τοξική αρρενωπότητα στη δεκαετία του 1980 ήταν ο Αμερικανός ψυχολόγος Shepherd Bliss, ο οποίος αναζήτησε νέους ορισμούς για την αρρενωπότητα. Στην ψυχολογία, η τοξική αρρενωπότητα αναφέρεται σε μια σειρά από πολιτισμικές νόρμες για την αρρενωπότητα που είναι επιβλαβείς για την κοινωνία και τα άτομα. Αφορά όλα τα στερεότυπα που ορίζουν έναν άντρα ως κυρίαρχο στην κοινωνία,

συχνά με τάσεις μισογυνισμού και ομοφοβίας, τα οποία γίνονται τοξικά όταν ενισχύουν τη βίαιη συμπεριφορά, π.χ. τη σεξουαλική κακοποίηση ή τη γυναικοκτονία. «Φέρσου σαν άντρας», «οι άντρες δεν κλαίνε», «μην κάνεις σαν αδελφή», είναι μόνο μερικά παραδείγματα για όσα δεν πρέπει να είναι και να κάνει ένας άντρας ή ένα αγόρι στο πλαίσιο του ρόλου του. Εξαιτίας της καταπίεσης των συναισθημάτων τους, κάποιοι άντρες και αγόρια μπορεί να αισθάνονται κατάθλιψη, στρες και ανίκανοι να εκδηλώνουν τα συναισθήματά τους, κάτι που συχνά οδηγεί σε ματαίωση, αγανάκτηση, ταπείνωση και θυμό.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την τοξική αρρενωπότητα μπορείτε να βρείτε στον ακόλουθο σύνδεσμο <https://shorturl.at/nrGJ6>, ενώ για ιδέες σχετικά με τον τρόπο που μπορείτε να χειριστείτε την τοξική αρρενωπότητα μέσα στην τάξη μπορείτε να ανατρέξετε στον ακόλουθο σύνδεσμο (στα αγγλικά): <https://shorturl.at/nvzBF>.

Ισότητα των φύλων

Γιατί η ισότητα των φύλων είναι σημαντική; 60 λεπτά

Ο/Η εκπαιδευτικός ξεκινά ρωτώντας τους μαθητές αν γνωρίζουν την Ατζέντα 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ); Αφού οι μαθητές διατυπώσουν τις απόψεις τους, ο εκπαιδευτικός μπορεί να τους δείξει ένα σύντομο βίντεο που εξηγεί τους 17 ΣΒΑ οι οποίοι εγκρίθηκαν από τους παγκόσμιους ηγέτες το 2015 και ενσωματώνουν ένα οδικό χάρτη προόδου που είναι βιώσιμος και μεριμνά για όλους, χωρίς αποκλεισμούς.

Βίντεο για τους ΣΒΑ: <https://www.youtube.com/watch?v=ITab7m8w130&t=8s>

Ο/Η εκπαιδευτικός δείχνει στους μαθητές μια εικόνα με όλους τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης όπως η ακόλουθη και ρωτά τους μαθητές εάν κάποιος ΣΒΑ εστιάζει αποκλειστικά στην Ισότητα των Φύλων. Εάν ναι, ποιος είναι αυτός; Ο εκπαιδευτικός αναλύει σε βάθος τον ΣΒΑ 5 και τους υποστόχους του. Στον ακόλουθο ιστότοπο μπορείτε να βρείτε σχετικές πληροφορίες <https://shorturl.at/gjxN9>.

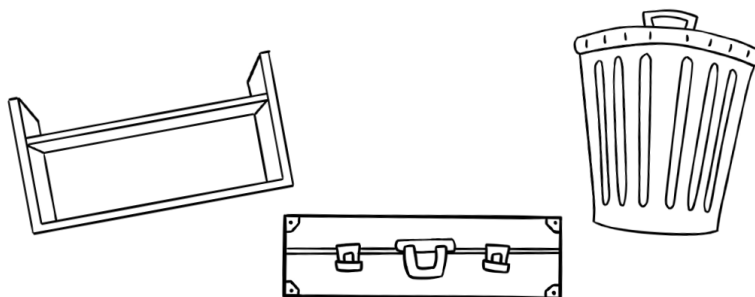

Πηγή φωτογραφίας: https://unric.org/el/wp-content/uploads/sites/5/2021/11/SDG_POSTER_Greek.pdf

Κατόπιν, ο/η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να ασχοληθούν με τους υπόλοιπους 16 στόχους (εκτός του ΣΒΑ 5). Προβάλλει τους στόχους στην οθόνη ή εκτυπώνει τους στόχους σε μεγάλα χαρτιά, κόβει κάθε στόχο και κολλά τα χαρτιά στους τοίχους της τάξης. Καλεί τους μαθητές να σκεφτούν ποιοι από τους υπόλοιπους ΣΒΑ συνδέονται με τον ΣΒΑ 5 και γιατί. Εάν οι ΣΒΑ είναι κολλημένοι στους τοίχους, κάθε μαθητής πρέπει να πλησιάσει τον στόχο που έχει επιλέξει και να σκεφτεί τους λόγους της επιλογής του. Ο/Η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να αιτιολογήσουν την επιλογή τους. Εάν οι ΣΒΑ προβάλλονται στην οθόνη, κάθε μαθητής μπορεί να σχεδιάσει σε ένα χαρτί τον ΣΒΑ που έχει επιλέξει και να το σηκώσει ψηλά μόλις ο εκπαιδευτικός δώσει το σύνθημα.

Αφού ακούσει όλους τους μαθητές, ο εκπαιδευτικός ρωτά αν κάποιος έχει αλλάξει γνώμη. Δίνεται χρόνος για συζήτηση και προοδευτικά οι μαθητές διαπιστώνουν ότι η επίτευξη της ισότητας των φύλων και η χειραφέτηση των γυναικών αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο όλων των στόχων. Η διασφάλιση των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών σε όλους τους στόχους αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη της δικαιοσύνης και της ένταξης, των οικονομιών που λειτουργούν για όλους και για τη δημιουργία ενός βιώσιμου κοινού περιβάλλοντος για τη σημερινή και τις μελλοντικές γενιές.

Στο τέλος προτείνουμε να αφιερώσετε λίγο χρόνο προκειμένου να αναστοχαστείτε με τους μαθητές και τις μαθήτριές σας πάνω στη συνολική τους εμπειρία από το σύνολο των δραστηριοτήτων. Μπορείτε να εμφανίσετε το μεγάλο χαρτί του μέτρου, κατά το πρότυπο της ακόλουθης εικόνας με την Βαλίτσα, το Ράφι και τον Κάδο Σκουπιδιών. Μοιράστε 3 τουλάχιστον αυτοκόλλητα χαρτάκια σημειώσεων σε κάθε μαθητή/μαθήτρια και ζητήστε τα εξής: σε ένα χαρτάκι να γράψουν 1 τουλάχιστον πράγμα (δραστηριότητα, ιδέα κτλ), που θα «πάρουν» μαζί τους κλείνοντας αυτόν τον κύκλο δραστηριοτήτων και να το κολλήσουν στη θέση της Βαλίτσας. Σε ένα άλλο χαρτάκι να γράψουν ένα τουλάχιστον πράγμα (δραστηριότητα, ιδέα κτλ), που τους προβλημάτισε και θέλουν να το σκεφτούν και να το «αφήσουν» στο Ράφι. Στο τελευταίο χαρτάκι να γράψουν κάτι που δεν τους άρεσε καθόλου (δραστηριότητα, ιδέα, τρόπος προσέγγισης κτλ) και να το «πετάξουν» στον κάδο των σκουπιδιών. Δώστε λίγο χρόνο να διαβάσουν αυτά που έχουν γραφτεί και αν θέλουν να σχολιάσουν.

Εναλλακτικά μπορείτε για το σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε και διαδικτυακά εργαλεία, αντιγράφοντας την παραπάνω εικόνα σε ένα Jamboard και συλλέγοντας έτσι τις απόψεις των μαθητών/μαθητριών ή δημιουργώντας ένα KAHOOT για να συλλέξετε τις απόψεις τους.

Πρόσθετο υλικό

Ακολούθως θα βρείτε πρόσθετο υλικό για την επεξεργασία του θέματος της Ισότητας των Φύλων στην τάξη.

Διαδικτυακό παιχνίδι

- Εάν δουλεύετε με εφήβους άνω των 15 ετών μπορείτε να αξιοποιήσετε και το διαδικτυακό παιχνίδι Youth for Love προκειμένου να επεξεργαστείτε μαζί τους τη θεματική του φύλου. Το παιχνίδι είναι δωρεάν διαθέσιμο στο ακόλουθο link:
<https://www.youthforlove.eu/el/pregame/>

Εκπαιδευτικά υλικά

- Περισσότερες ιδέες για δραστηριότητες μέσα στην τάξη μπορείτε να βρείτε στους εκπαιδευτικούς οδηγούς Youth for Love και συγκεκριμένα: στον Οδηγό Εκπαιδευτικών Εργασιών με Εφήβους (διαθέσιμος στο link: <https://shorturl.at/oyBLU>) και στον Οδηγό Μαθητικών Δράσεων (διαθέσιμος στο link: <https://shorturl.at/sCR69>). Από το ίδιο πρόγραμμα υπάρχει επίσης διαθέσιμος ο Οδηγός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (διαθέσιμος στο link: <https://shorturl.at/bciv3>)

Νομικά κείμενα, έρευνα και δημοσιεύσεις

- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, πλήρες κείμενο) 11.05.2011: <https://rm.coe.int/1680462536>
- Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση Κωνσταντινούπολης): Ερωτήσεις και Απαντήσεις: <https://rm.coe.int/prems-039019-grc-2574-brochure-questions-istanbul-conventionweb-16x16/1680944850>
- Συμβούλιο της Ευρώπης. Ευαισθητοποίηση για τη βία κατά των γυναικών. Άρθρο 13 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης (στα αγγλικά): <https://rm.coe.int/168046e1f1>
- Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union Agency for Fundamental Rights - FRA). Βία κατά των γυναικών. Μια πανευρωπαϊκή έρευνα: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-factsheet_el.pdf
- UNESCO και UN Women. Σφαιρική Καθοδήγηση. Έμφυλη Βία στο Σχολικό Περιβάλλον (στα αγγλικά): <https://www.paho.org/hq/dmdocuments/2017/violence-against-women-2017-03wsschoolrelated-gender-based-violence-guidance-UNESCO-UNWomen.pdf>
- Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Πρόληψη της σχολικής βίας. Ένα πρακτικό εγχειρίδιο (στα αγγλικά): <https://www.unicef.org/media/58081/file/UNICEF-WHO-UNESCO-handbook-schoolbased-violence.pdf>
- Πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση των κοριτσιών (United Nations Girls' Education Initiative). Η προσέγγιση του σχολείου ως συνόλου για την πρόληψη της έμφυλης βίας που σχετίζεται με το σχολείο. Ελάχιστα πρότυπα και πλαίσιο (στα αγγλικά):

- <https://www.icmec.org/wp-content/uploads/2018/09/Whole-School-Approach-to-Prevent-SRGBVMinimum-Standards-Framework-UNGEI.pdf>
- Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας Φύλων. Στατιστικά στοιχεία/ Μελέτες:
- <http://www.isotita.gr/statistika-stoixeia-meletes/>
- Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ). Έρευνες/ Μελέτες:
<http://www.kethi.gr/ereunesmeletes>

Ιστοσελίδες

- Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (European Institute for Gender Equality - EIGE): <https://eige.europa.eu/el/in-brief>
- UN Women. Κέντρο ψηφιακής γνώσης για τον τερματισμό της βίας κατά των γυναικών (The virtual knowledge centre to end violence against women and girls - στα αγγλικά)
<http://www.endvawnow.org/en/articles/1756-safe-and-welcoming-schools-.html>
- Συμβούλιο της Ευρώπης. Βία στα σχολεία (στα αγγλικά):
<https://www.coe.int/en/web/children/violence-in-schools>

Κλείσιμο

Μοίρασμα εμπειριών και αξιολόγηση

Μοίρασμα εμπειριών

Δημιουργήσατε το δικό σας σχέδιο μαθήματος ή εφαρμόσατε κάποια δραστηριότητα στην τάξη σας; Στείλτε μας ένα email στο education.hellas@actionaid.org και μοιραστείτε **μαζί μας** την εμπειρία σας.

Μπορείτε επίσης να μοιραστείτε **με εκπαιδευτικούς από διαφορετικές χώρες της Ευρώπης** στρατηγικές, πόρους και άλλες ευκαιρίες μάθησης σχετικά με αυτό το θέμα, κάνοντας κλικ στην πλατφόρμα Padlet (δείτε τον παρακάτω σύνδεσμο) και γράψτε στα αγγλικά (κατά προτίμηση) ή στη γλώσσα μας:

https://padlet.com/gab_projectos/bet-academy-sharing-of-ideas-and-resources-iukwj074roj42hhf

Για να συμμετάσχετε, κάντε κλικ στο "+" ακριβώς κάτω από το θέμα. Στη συνέχεια, απλώς εισάγετε ένα μήνυμα, ένα βίντεο, ένα αρχείο ή έναν άλλο πόρο. Καλή απόλαυση!

Τελική αξιολόγηση

Συγχαρητήρια, ολοκληρώσατε τον κύκλο επιμόρφωσης!

Ανυπομονούμε να μάθουμε πώς βρήκατε τον κύκλο επιμόρφωσης. Τον βρήκατε ενδιαφέροντα; Τι ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο; Νιώθετε ότι ήταν ένα ταξίδι μάθησης για εσάς; Αισθάνεστε πιο έτοιμοι/ έτοιμες να εξερευνήσετε το θέμα της ισότητας των φύλων στην τάξη σας;

Μοιραστείτε τις εντυπώσεις σας κάνοντας κλικ στον παρακάτω σύνδεσμο που θα ανοίξει μια φόρμα αξιολόγησης. Απλώς ακολουθήστε τις οδηγίες. Εκτιμούμε ιδιαίτερα την αξιολόγησή σας και θα μας βοηθήσει να βελτιώσουμε τα μαθήματά μας στο μέλλον.

<https://forms.office.com/e/wvDtwknWus>

BET **DIGITAL
LEARNING
FOR SOCIAL
INCLUSION**

act:onaid

aidglobal | AGIR
INCLUIR
DESENVOLVER

Live the change. Design your impact.

agenda 21
Asociația de Asistență
al Programo pentru
Dezvoltare Durabilă

OXFAM
Italia

 Cofinanziato dal
programma Erasmus+
dell'Unione europea